

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Florjańska 8 I p.
Lwów, Mochnickiego 1. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P. K. O. 153.795

PRENUMERATA:
z dostawą do domu (roznosicielem lub
pocztą) miesięcznie 4— zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
torach wydawn. miesięcznie . 3'50 zł.

Rok VII.

Kraków-Lwów, piątek 5 stycznia 1934 r.

Nr. 4 ABC

Pogłoski o częściowych zmianach w rządzie Przyczyny ustąpienia ministra skarbu

WARSZAWA, 3. 1. (Tel. wł. G.). W ostatnich dniach rozszedły się znowu pogłoski o mających jakoby nastąpić częściowych zmianach w rządzie. Mówią o bliskim ustąpieniu ministra skarbu dr. Zawadzkiego, który jest podobno rozgoryczony tem, że kierownictwo polityki gospodarczo - finansowej coraz bardziej przesunęło się do prezydium rady ministrów, w szczególności w ręce wiceministra Lechnickiego, a Minister-

stwu skarbu pozostała tylko zagadnienie fiskalne.

Prof. Zawadzki usiłował zmienić ten stan rzeczy, lecz usiłowania jego nie odniosły skutku, wobec czego nosi się z zamiarem ustąpienia. Jako przypuszczalnych jego następców wymieniają wiceministra skarbu pułk. Koca, lub Wacława Jędrzejewicza, brata premiera, również wiceministra skarbu.

Wedle pogłosek ustąpić ma również

minister przemysłu i handlu gen. Zarzycki, który obejmie stanowisko wiceministra spraw wojskowych. Obecny wiceminister, gen. Składkowski, miałby zostać wiceministrem komunikacji dla przeniesienia w tym resorcie oszczędności połączonych z redukcją.

Ustąpienie szefa kancelarii cywilnej Prezydenta Rzplitej

WARSZAWA, 3. 1. (Tel. wł. G.). W najbliższych dniach ustępuje szef kancelarii cywilnej p. Prezydenta dr. Bronisław Hełczyński. Sprawa jego następcy nie jest jeszcze podobno zdecydowana. Dr. Hełczyński przed objęciem stanowiska na Zamku był zastępcą szefa biura prawnego prezydium Rady Ministrów. Obecnie obejmie on znowu jakiś urząd, ewentualnie otrzyma katedrę uniwersytecie warszawskim.

Wizy służbowe dla urzędników

WARSZAWA, 3. 1. (Tel. wł. G.). Ministerstwo spraw zagranicznych porozumiało się z urzędami administracyjnymi w sprawie wystawiania paszportów i wiz dla urzędników delegowanych służbowo zagranicę. Ministerstwo upoważniło urzędy wojewódzkie do wystawiania wiz służbowych, co dotąd było załatwiane wyłącznie przez centralę M. S. Z.

Restauracja katedry sandomierskiej

Z wiosną bieżącego roku Ks. Biskup Jasiński podejmie dalszy ciąg prac około restauracji katedry sandomierskiej. Będą odnawiane bizantyjskie freski z końca 14 wieku, pokrywające ściany konchiterjum. Wogóle odnowione zostanie całe rozległe prezbiterjum katedralne. Obecnie już trwa ją prace, około odnowienia stylowych stali barokowych. (KAP.)

Wypicie udziałów „Limanowej“ przez „Galicję“

Jak informują ze sfery naftowych, towarzystwo naftowe „Galicja“ wykupiło większość udziałów Skł z ogr. odp. „Limanowa“.

„Limanowa“, jedna z największych w kraju spółek z ograniczoną odpowiedzialnością powstała swego czasu z fuzji kopalnianej firmy Silva-Plana i rafinerji Limanowa.

Dodatki do uposażeń kolejarzy i pocztowców

WARSZAWA, 3. 1. (tel. wł. — G.). Według uchwalonych na niedzielnym posiedzeniu Rady Ministrów rozporządzeń w sprawie nowych uposażeń funkcjonariuszy pocztowych i kolejowych, dodatki dla nich przedstawiają się następująco:

Dodatek lokalny dla pracowników pocztowych wynosić będzie w Warszawie od 150 do 15 zł, na Śląsku i w Gdyni od 100 do 10 zł, w Gdańsku do datki lokalny wynosić będzie 10 proc. pensji. U kolejarzy dodatek lokalny waha się w tych samych granicach.

Dodatek służbowy przyznawany będzie przez ministra poczty lub komunikacji dla poszczególnych urzędników, zależnie od poszczególnych właściwości służby. Wszyscy urzędnicy na stanowiskach kierowniczych otrzymają dodatek funkcyjny, przy czem u pocztowców będzie on wynosił 500 zł dla dyrektora dyrekcyj i telegrafów, 400 zł dla dyrektora izby kontroli rachunków 300 zł, 300 zł dla wicedyrektorów, 200 zł dla naczelników wydziału, 100 zł dla kierowników oddziałów i inspektorów.

Dyrektorzy urzędu telekomunikacyjnego w Warszawie, przewoźowego w stolicy, oraz urzędów pocztowych w Warszawie dostaną po 200 zł, na prowincji naczelnicy urzędów pierwszej klasy po 100 zł, drugiej klasy po 70 zł, trzeciej 50, czwartej i piątej klasy po 30 zł.

Co do kolejarzy, to rozporządzenie Rady Ministrów określa tylko ramy ogólne dodatku, postanawiając, że ma się on wahać w granicach od 600 do

25 zł; po czem sprawa zostanie umorzona osobnym rozporządzeniem ministra komunikacji.

—O—

Zmiana przepisów loteryjnych pod naciskiem kryzysu

WARSZAWA, 3. 1. (Tel. wł. G.). Na noworocznym posiedzeniu Rady Ministrów uchwalono, jak wiadomo, szereg projektów ustaw. M. in. jest tam projekt ustawy, zmieniającej dotychczasowe przepisy ustawy loteryjnej. Projekt upoważnia ministra skarbu do każdorazowego zatwierdzenia planów loteryjnych i określania wysokości opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

Podobno celem projektu jest umożliwienie ministrowi skarbu obniżenia wysokości opłaty, która obecnie wynosi 20 proc. Na wydanie tej noweli wpłynęły podobno zmniejszające się wpływy z Loterii Państwowej.

Dalszym projektem ustawy, uchwalonym przez Radę Ministrów, jest utworzenie związku Izby Przemysłowo-Handlowych.

Związek ten będzie miał na celu koordynowanie działalności poszczególnych izb, popieranie szkolnictwa zawodowego, opiniowanie rządowych projektów ustaw i t. d.

Siedzibą Izby będzie Warszawa. Na czele jej stać będzie prezydium złożone

z dwu wiceprezesów wybranych spośród prezesów wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych na ogólnym zebraniu. Kadencja prezydium związku Izby trwać będzie dwa lata.

—O—

Eksplozja gazu w Borystawiu

Borystów, 4 stycznia
Wczoraj o godz. 12 w południe nastąpiła w Borystawiu przy ul. Pańskiej eksplozja gazu, który przedostał się kanałami do mieszkania dr. Dornfelda i spowodował silny wybuch, skutkiem czego uległo zniszczeniu urządzenie łazienki oraz część mieszkania. Równocześnie nastąpił wybuch w sąsiednim

domu urzędniczym firmy Lindenbaum, gdzie zostało zniszczone biuro tej firmy, a w mieszkaniach zarysowały się ściany, sufity i fundamenty. Ofiar w ludziach nie było.

Natychmiast po wypadku przybyła na miejsce komisja magistracka oraz policja, która sporządziła protokół.

—O—

Kto wygrał dolarówkę?

W dniu 2 stycznia odbyło się losowanie premij do obligacji 4 proc. Premijowej Pożyczki Dolarowej.

Ogółem wylosowanych zostało 95 premij na sumę 37.500 dolarów.

Dol. 12.000 na nr. 648374.
Po 3.000 dol. na nr. nr.: 133.766, 424.203.

Po 1.000 dol. na nr. nr.: 1279912, 860710, 866483, 1069947, 1223515, 985348, 1097027.

Po 500 dol. na nr. nr.: 1325615, 796322, 1182711, 648592, 62549, 242463, 989952, 39045, 361020, 971954.

Po 100 dol. na nr. nr.: 532374, 1218480

195366, 49264, 608320, 390981, 132102, 359711, 358187, 197731, 345796, 1460023, 1237907, 319573, 975921, 1227311, 238980, 149673, 1157398, 1486771, 1089315, 805210, 1145480, 272521, 1278983, 1317452, 373376, 1129457, 1008682, 540565, 380989, 865149, 1110810, 140360, 1330783, 2273, 657169, 461590, 1471706, 709717, 860215, 985198, 355002, 505130, 120498, 1129534, 1314361, 717909, 1260403, 1402152, 61301, 646156, 793829, 1030148, 747662, 527780, 1160841, 1111345, 649684, 541929, 524969, 284090, 950592, 1327064, 1242827, 1094432, 41749, 1304324, 748644, 792588, 1466223, 1207652, 821161, 338321, 622588.

Sądowy epilog wielkiej kradzieży u warszawskiego jubilara

WARSZAWA, 3. 1. (Tel. wł. G.). W sądzie okręgowym rozpatrywano dziś sprawę słynnej kradzieży, popełnionej w roku 1932 u jubilara Turczyńskiego w Warszawie.

Łupem złodzieja, niejakiego Romana Sierki, padł olbrzymi brzytny wartości przeszło 30.000 złotych, oddany w komisję przez spadkobierców znanej artystki operetkowej śp. Kaweckiej. Sierka popełnił kradzież w biały dzień w ten sposób, że wybił olbrzymią szybę wystawową i porwawszy klejnot zbiegł.

Schwytano go dopiero w 1933 r. w Sosnowcu przy czem zbrodniarz ucieka-

jąc, ostrzeliwał się policjantom, za co wytoczono mu drugą sprawę karną. Na dzisiejszej rozprawie o kradzież klejnotu Sierka nie przyznał się do winy i twierdził, że trudnił się wprawdzie rozbójem, utrzymywał jednak, że nigdy nie dokonał tak zuchwałych kradzieży i włamań, o jakie go pomawiają.

Sąd skazał go na trzy lata więzienia.

STANISŁAWÓW W Pasiecznej pow. Nadwórna nieznanemu sprawcy włamali się w nocy do mieszkania niejakiego Hermana i skradli żelazną kasetkę, ukrytą podłogą, a zawierającą 100 dolarów oraz przedmioty srebrne.

Niebezpieczny przestępca zbiegł w drodze do więzienia

Rzeszów, 4 stycznia
Wczoraj sprowadzono do Wydziału śledczego z więzienia karno - śledczego przy tut. sądzie okręgowym niebezpiecznego przestępcę, Stanisława Nędzę ze Staromieścia, celem dodatkowego przesłuchania go na nowopowstałe okoliczności. Po skończonym przesłuchaniu

zakuto Nędzę w kajdanki i odesłano pod eskortą zpowrotem do więzienia. W drodze przestępca ubezwładnił eskortę i z łańcuchem na rękach zbiegł. Pościg pozostał narazie bez rezultatu.

Dodać należy, że Nędza odpowiadać ma za czyny, zagrożone wysokimi karami.

Jeszcze ankietą „Kurjera Warszawskiego”

Ankieta noworoczna „Kurjera Warszawskiego” na temat przyczyn, charakteru i czasu trwania kryzysu czyli prosto na temat jutra ludzkości i Polski była już wczoraj przedmiotem naszego wstępnego artykułu. Wracamy jednak do niej. Zgromadzony różnorodny materiał bowiem fascynuje potrójnie. — Szereg artykułów to sylwetki ludzi i kierunków. Nie wiem, czy ktokolwiek potrafiłby scharakteryzować prof. Michała Bobrzyńskiego i szkołę polityczną, z której wyszedł, jak czyni on sam w ankiecie. Jak znowu uwydatnia się prostolinijny, prawem żyjący umysł sędziowie w tem, co pisze b. prezes Mogilnicki!

Po drugie — na co zwrócił uwagę o. Kośkowski w artykule, poprzedzającym odpowiedzi uczestników ankiety — rysuje się gdzieś ewolucja pojęć, doprowadzająca ludzi, „którzy przez długi czas nie kładli nacisku na istotę pojęcia ducha chrześcijańskiego” do wyznania: *Ga ilaee vicisti*. Dawny przywódca pozytywizmu polskiego, czcigodny Aleksander Świętochowski ze szczerością uczciwego myśliciela stwierdza, że jedyny ratunek dla świata jest w nauce Chrystusowej.

Po trzecie ankietą odznacza się bogactwem myśli, łatwo zrozumiałym wobec uczestnictwa dwudziestu pięciu tak wybitnych osób. Są znaczne rozbieżności. Daszyńska - Golińska głosi ideał międzynarodowy i etatystyczny. Grabski, Rybarski, Wasilewski podkreślają konieczność oparcia życia ludzkiego na swobodnie rozwijających się narodach. Młynarski przytacza wszystko, co można powiedzieć na korzyść liberalizmu.

Nie zatrzymujemy się jednak przy tych różnicach, raczej, traktując ankietę jako rodzaj plebiscytu elity umysłowej, patrzymy na punkty, w których pewne tezy uzyskały wyraźną większość głosów.

A więc prawie jednogłośnie stwierdzono, że kryzys obecny jest przede wszystkim kryzysem moralności i tędy też prowadzi droga do jego usunięcia. Świat musi odrodzić się moralnie, i to nie przy pomocy środków mechanicznych a niewypróbowanych, lecz przez powrót do najgłębszej treści chrześcijaństwa. Większość zdobyło też porzucenie brutalnej siły i poglądu, jakoby cel uświęcał środki (przeciw głosowi prof. Bobrzyńskiego). Co do zagadnienia czy popadliśmy w takie przesilenie, jakie ludzkość już nieraz przechodziła i jakie po pewnym czasie mijają, czy też z upadkiem jednego porządku świata, a powstaniem nowego, zdania są podzielone. Rzecz charakterystyczna, że najgłębsi myśliciele z uczestników, między nimi Roman Dmowski, zawahali się z odpowiedzią.

Na innym miejscu podamy szereg zdań charakterystycznych i godnych uwagi z tej ankiety, która może w tych ciężkich czasach natchnąć otuchą, budząc przeświadczenie, że mamy ludzi myślących o przyszłości i głęboko sięgających w jej trudne problemy. Tu na zakończenie dorzucimy tylko jedną uwagę, która wprawdzie można wyczytać w niektórych artykułach między wierszami, której jednak żaden z uczestników wyraźnie nie wypowiedział — wynikało to zresztą ze sformułowania pytań, odnoszących się raczej do świata, niż do Polski.

Postawmy sobie jednak jeszcze jed-

no pytanie: Czem różni się kryzys polski od kryzysu w innych krajach?

Otóż jeżeli tam, w szczególności w kwitnących, przemysłowo - handlowych krajach zachodu, można mówić o bardzo poważnym działaniu przyczyn ekonomicznych, to w Polsce odegrały one rolę podrzędną. Widok Anglii, Ameryki, Niemiec, a więc państw posiadających ogromne kapitały, tysiące i tysiące fabryk oraz handel światowy, gdy potraciły one rynki zbytu i cierpią z powodu zastoju i bezrobocia, przypomina muchę, grzęsnącą w miodzie. U nas miodu prawie nie było, a z wody daleko łatwiej się wydostać. Jakże to się stało, że Pol-

ska, kraj ubogi i rolniczy, weszła w orbitę kryzysu ekonomicznego i odczuwa go boleśniej może, niż tamte narody, czerpiące w chwilach głodu z nagromadzonych pokładów tłuszczu?

Nie wystarczy odpowiedzieć, że nie potrzebnie, a na ciężkich warunkach korzystaliśmy z kredytu, że byle ściągnąć kapitał zagraniczny (i złapać trochę gotówki), wiązaliśmy się z konsorcjami i przedsiębiorstwami zagranicznymi, że gospodarowaliśmy rozrzutnie i lekkomyślnie, że dostaliśmy się dzięki brakowi przewidywania w słynne nożyce cen i nie możemy się dziś z nich wydostać, bo nasze żywe ciało przeszkadza ich

zamknięciu. Wszystko to prawda, ale to jeszcze naszego kryzysu nie wyjaśnia.

Jego przyczyny są w Polsce w daleko większym stopniu, niż gdziekolwiek, są w jakim 95 proc. moralne. Jeżeli więc cały świat potrzebuje odrodzenia moralnego od góry do dołu, to tem bardziej potrzebujemy go my. To dla nas zasadniczy warunek lepszego jutra i ostatnia deska ratunku.

Lepsza etyka, czysta etyka chrześcijańska musi przesiąknąć nasze życie duchowe, umysłowe i ekonomiczne, prywatne i państwowe, a wtedy kryzys prawie sam z nas spadnie, jak brudne łachmany z człowieka, ogarniętego pragnieniem wykupania się w źródle czystej wody.

W. T.

SAVOIR -- BRIDGE

kształcić.

Najważniejszy atoli jest z tego cyklu tom pod tytułem:

„Jak składać wizyty i przyjmować gości”.

To jest już wyraźnie dla aparaczyków, dla propuczyków, wojewodów, starostów, antysemitów, solenizantów, waleatów, ministrów, ministrantów, szefów departamentów, prezesów i dyrektorów, marszałków, szlachty, seimu i ceremonii. „Jak składać wizyty i przyjmować gości”. Vademecum bon tonu, savoir vivre, taktu i szyku.

Osobiście będą nieco wstydzić się to kupować. Będą posyłać woźnych biurowych i bony do dzieci. Dla dokonania edukacji Elity książka ta nieodzowna, niepozbędna. Będzie zaczytywaną. Na pamięć się będą uczyli, kartki wydzielali. Pod tym względem bowiem bywało dużo gaff i wpadek tak w pałacach, jak i na zamkach. Może teraz już nie będzie, skoro na wszystkie wypadki i przypadki podane są rady i wskazówki.

Pisało to dwoje osób: markiza Maria Antoniette Vauban w prostej linii potomkini znanej margrabiny z „Pałaca pod Blachą” oraz Książę Michel Kurcewicz ze znanej rodziny Sienkiewiczowskiej. Przewidziane wszystkie sytuacje i ewentualności...

„Trzeba mieć na względzie, że większość skupionych osób wytwarza duszność”. Co wtedy? „Otworzyć okno w pokoju przyległym a potem wyrównać temperaturę przez otwarcie drzwi”. I już Elita jest przewietrzona i nowe ministrowe nie narzekają, że „coś tam śmierdzi”. A co począć, jak gość „stłucze filiżankę”, „wyleje wino”, „złamie krze-

sło”? Widocznie może być generał impetyk lub senator, opowiadający o bezeceństwach Endeków. Co wtedy?

„Gość” powinien wyrazić żal z powodu uczynionej szkody i serdecznie (sic) przeprosić panią domu”.

A państwo? Nie państwo - mocarstwo. Ale państwo wojewodostwo? Państwo prezesostwo?...

„Państwo domu nie lamentują nad szkodą, choćby ich najbardziej dotknęła (sic); przeciwnie starają się bagatelizować i natychmiast każą służbie (hajdukom?) usunąć skorupy (sic) lub wynieść złamany mebel”. „Gdzie wynieść nie wyznaczonych. O bidabidecie też się nie dowiedziecie co z nim, jak się pod gościem załamie...”

Następne tomy noszą tytuły:

„Jak zostać Nemrodem?”... „Sanator Doskonały” („The decomplished Sanator”, przeróbkę nieznanego dzieła z 17 wieku W. Grimaldi Goślickiego).

Dalej: „Jak tańczyć bez pocenia się?”, „Obcowanie ze służbą”, „Jak zostać Don Juanem?”, „Jak sobie dać radę z rybami?”, „Które wino i kiedy?”, „W kąpielach, w górach, zagranicą”, „Kiedy smoking a kiedy frak?”, „Czy spać w pyżamie, czy w gaciach?”.

Po wyczerpaniu i rozejściu się całej kolekcji Arctoskiej. Elita jest gotowa i bez zarzutu.

I co wtedy poczną te „liszeńce”, wrogowie nowego (jaśnie) państwa, parlamenty społeczne, opozycjonerzy, malkonten-tacy, jeżeli taki Arct nad Arcty i pod tym względem jeszcze postawi ich na nogi?

ADOLF NOWACZYŃSKI.

LIST Z POKUCIA

Wynik wyborów miejskich w Kołomyi. — Horoskop przyszłości miasta

Jesteśmy po wyborach miejskich, o których wyniku prasa otrzymała wprawdzie wiadomość urzędową za pośrednictwem PAT-a, ale zgola nieprawdziwą. Czytaliśmy mianowicie, że w Kołomyi na ogólną ilość mandatów 32 otrzymali: BB 19, Bezpartyjni 4, Undo 2, Chadecja 1, Stronnictwo Narod. 1, Sjonści 4, a Ortodoksi 1 mandat. W rzeczywistości BB WR tj. sanacja, która porzuciła pierwotnie zamierzony jednolity front polski i poszła do wyborów w bloku z żydami i Niemcami (kolonistami), zgłosiła we wszystkich 8 okręgach wyborczych swą zablokowaną listę oznaczoną nr. 1, uzyskała 27 mandatów. W liczbie tej jest: 16 Polaków, 12 żydów, 1 Niemiec i 1 Rusin. Stronnictwo Narodowe, — jak już donosiliśmy — w tych mieszanych polsko-żydowskich wyborach ze względów zasadniczych udziału nie wzięło i wysuniętych pierwotnie swych 3 kandydatów wycofało. Chadecja w Kołomyi prawie nie istnieje a z kilku zaledwie jej zwolenników jeden, który z ramienia bloku wszedł do rady miejskiej, jest funkcjonariuszem kolejowym i idzie z sanacją. W 5 okręgach wobec niezgłoszenia względnie uniważnienia innych list wybory się nie odbyły a więc sanacja zwyciężyła bez trudu i rzvzka. W pozostałych 3 okręgach przy

zupelnej apatii wyborców udało się uzyskać mandat jednemu ortodoksie żydowskiemu, 2 „niezłokowanym” sjonistom i 2 undystom

Wybór nowej rady miejskiej nie rokuje miastu nic dobrego. Przeważna część radnych Polaków, to osoby związane stą nowiskiem służbowym, bądź też niebacznie zupełnie ze sprawami miasta i nieimi się nieinteresujące, bądź wręcz nie mające nawet odpowiednich kwalifikacji do spełniania obowiązków radnego. Chodziło przecież o taki skład rady, któryby potulnie dokonała wyboru prezydenta i magistratu, a w dalszej przyszłości odegrała rolę orkiestry grającej posłusznie pod batutą kapelmistrza — poła Sanojcy. Znany ten na terenie miejscowym polityk sanacyjny rozegra obecnie osobistą kampanię o posadę prezydenta miasta z drugim narazie ukrytym kandydatem, którym jest przebywający w Kołomyi zaległ od roku urzędnik monop. tyt. Mieczy sław Bratkowski posiadający — jak mowią — silne poparcie z góry. Nie ulega wątpliwości, że na gospodarke miejską przeważający wpływ wywierają będą radni żydowscy, między którymi jest 5 adwokatów i 1 majątny lekarz, podczas gdy obci polskiej części rady miejskiej przedstawia się zupełnie blade. W obecnym po-

łożeniu finansowym miasta graniczącym z bankructwem, przy niestępanem zubożeniu ludności i upadku ekspansji polskiej we wszystkich niemal dziedzinach ekonomicznych, sytuacja stworzona wyborem do rady miejskiej przedstawia się dla miasta nader smutnie.

s. p.

Nowe pełnomocnictwa dla gen. Johnsona

WASZYNGTON, (PAT). Prezydent Roosevelt udzielił gen. Johnsonowi pełnomocnictw w prawie kodeksów dotyczących tych gałęzi przemysłów, które zatrudniają do 50.000 robotników, zachowując dla siebie prawo zatwierdzania kodeksów w przedsiębiorstwach zatrudniających wyższe ilości robotników. Prezydentowi St. Zjed. przysługiwac również będzie prawo wprowadzenia kodeksu w życie w wypadku gdyby przemysłowcy nie przyjęli ich dobro-

Chcieliby i boją się... Niemcy nie mogą zdecydować się na zarządzenia bojowe wobec importu francuskiego

BERLIN, 2. 1. (PAT). W związku z niemiecko - francuskimi zarządzeniami kontyngentowymi, „Berl. Tagblatt” zapowiada rozpoczęcie okresu zarządzeń brzywych ze strony Niemiec w stosunku do Francji, na podstawie t. zw. ustawy o ochronie eksportu. Nie należy poddawać się złudzeniom. Pisze dziennik, że jedynie Niemcy będą tu poszkodowani.

Dotychczas decyzja nie zapadła, tak, że nie należy uważać, że wszystkie mo-
sty są spalone.

RZYM, (PAT). Przybył tu dziś po południu min. Simon, który zabawi tu do piątku, poczem pojedzie do Genui, skąd uda się już wprost do Londynu. Jak twierdzą koła polityczne, Simon

miał zamiar porozumieć się z Mussoliniem, by wyrzucić nacisk na Francję, celem odłożenia wręczenia memorandum Hitlerowi. Francja jednak, aby tej interwencji uniknąć, memorandum to wręczyła jeszcze wczoraj wieczorem.

Tysiące metrów pod ziemią

W miejscowości Alamo, w Meksyku, w prowincji Vera Cruz, wywiercono szyb głębokości 3328 metrów. Szyb ten wiercono w poszukiwaniu źródeł naftowych. Poszukiwania te zawiodły, nafty nie znalaziono, osiągnięto natomiast rekord głębokości wiercenia, gdyż szyb Alamo jest dzisiaj najgłębiej sięgającym na świecie. Drugi co do głębokości szyb 3-ta Barbara liczy 3146 metrów.

Trzy kilometry wgłąb ziemi! Brzmi to imponująco i odzwierciedla rozwój tech-

nik, który umożliwił człowiekowi dotarcie do takiej głębokości. Ale imponujący ten rezultat okazuje się drobnostką, nie znaczącą w porównaniu z rozmiarami kory ziemskiej: średnica globu naszego wynosi 13.000 km, a zatem od powierzchni do środka ziemi mamy z górą 6.000 km. Coż wobec tego znaczyć mogą nędzne 3 kilometry!

Jeśli wyobraźmy sobie ziemię naszą w postaci pomarańczy, to zewnętrzna twarda jej powłoka, licząca według geologów nie więcej niż 70 kilometrów grubości, okaże się przy tem porównaniu z nią grubszą niż skórka, okrywająca pomarańczę. Najgłębsze atoli szyby, które mogą nasze narzędzia wiertnicze stworzyć w porównaniu z grubością kory ziemskiej drobnym nakłóciem pomarańczy przez szpilkę.

Najgłębsze szyby istniejące dotychczas służą wyłącznie celom przemysłowym. Wartość ich i znaczenie dla nauki jest niewielkie. Gdybyśmy chcieli opierać wiedzę naszą o tem, z czego składa się wnętrze naszego globu, wytańczeni na doświadczeniach zebranych przy biciu szybów, wyniki byłyby zaiste równe zero. Wiemy z tego źródła tylko tyle, że temperatura w miarę zagłębiania się w ziemię wzrasta o jeden stopień Celsjusza w stosunku do każdej 32 metrów wgłąb. Gdyby temperatura geotermiczna wzrastała w tym stosunku, to na głębokości 30 do 40 kilometrów osiągnęłaby ona już taką wysokość, że grafit np. topiłby się w niej jak kawałek wosku.

Dla wiedzy dzisiejszej o układzie geologicznym wnętrza globu naszego służą w pierwszym rzędzie obserwacje, które daje nam natura, np. w postaci trzęsienia ziemi i wybuchów wulkanicznych, w drugim zaś rzędzie fale radiowe, które pozwalają podśledzić i wykrywać tajemnicze przemiany we wnętrzu globu. Stąd też wiemy, że jądro ziemi jest twarde, ma sywną i składa się głównie z niklu oraz innych metali. Jądro to jest oddzielone od cienkiej kory zewnętrznej globu ziemskiego bardzo grubą, szeroką warstwą na wpół płynną.

Krwawy epilog bójk między parobczakami

Lwów, 3 stycznia.

(t.) Wczoraj na tle zatargów osobistych doszło w Laszkach Murowanych pod Lwowem do krwawej bójk między parobczakami, w wyniku której jeden z nich został zabity, a drugi ciężko ranny.

Przeprowadzone przez miejscowy posterunek P. P. dochodzenia wstępne wykazały, że wczoraj przybył do Laszek Kazimierz Pek z Małachowa, by odwiedzić znajomych. Pek od dłuższego czasu żył w niezgodzie z Micha-

łem Rudykiem, który widząc swego wroga, dobył noża i zadał nim kilka ciosów. Pekowi. Przebito upadł na ziemię i w kilka chwil później wyzionął ducha. Towarzysze Peka, Władysław Selcman i Jan Ilczyszyn, parobcy z Laszek mszcząc się za śmierć przyjaciela, zadali Rudykowi 5 ran w pierś.

Ciężko rannego Rudyka odwieziono do szpitala powszechnego, Selcmana i Ilczyszyna aresztowano.

—O—

Dwa śmiertelne wypadki górnicze

KRÓL. HUTA, 2. 1. (PAT). W kopalniach śląskich miały miejsce w tych dniach dwa śmiertelne wypadki górnicze.

Pogrzeb Łunaczarskiego

MOSKWA, 2. 1. (PAT). Dziś przy udziale 100.000 osób odbył się pogrzeb Łunaczarskiego. W imieniu korpusu dyplomatycznego wieniec złożył dziekan korpusu, ambasador turecki Raghib Bej. Reprezentowane były wszystkie sowieckie instytucje naukowe, artystyczne, związki pisarzy i plastyków i in. Komisarz ludowy spraw oświecenia publicznego Bubnow wygłosił przemówienie w imieniu Centr. Komitetu Partii Komunistycznej i rządu.

Urnę z prochami Łunaczarskiego wmurowano w ścianę Kremlu. Po trzykrotnej salwie, oddanej przez biurację w pogrzebie udział oddział wojskowy, odbyła się defilada delegacji, które przechodziły przed miejscem spoczynku prochów Łunaczarskiego, pochłaniały sztandary.

OBUWIE MYSLIWSKIE

skórzane i sukienne (kapce) polecane z pierwszorzędnym wykonaniem
E. JAREMA 1908 Lwów
Fredry 9

Czem się zajmują obecnie sądy niemieckie

BERLIN, 2. 1. (PAT). Przed sądem nadzwyczajnym w Monachium rozpoczął się dziś proces przeciwko dyrektorowi katolickiego seminarjum duchownego Freising Rossbergerowi, oskarżonemu o rozpowszechnianie oskarżeń wobec narodowych socjalistów, zawartych w Brunatnej Księdze w sprawie podpalenia Reichstagu, oraz o wyzywanie do nieposzanowania niektórych akcyj rządu.

Oskarżony, który od końca października przebywa w areszcie, zaprzecza wszystkiemu.

Mianowicie w podziemiach kopalni Wolfgang - Wawel w Rudzie oderwał się węgiel ze stropu, zasypując górnika Edm. Skrzypca. Nieszczęśliwy doznał złamania czaszki i wkrótce wyzionął ducha.

Tegoż dnia w kopalni Jacek okaleczył sobie ręce i nogi zardzewiałym drutem rębacz Szymański, który w następstwie zakażenia krwi zmarł w szpitalu.

—O—

Pieszko naokoło świata

BUENOS AIRES, 2. 1. (PAT). Bawi tu turysta polski Piotr Langner, odbywający pieszko podróż naokoło świata.

Langner z zawodu fotograf, pochodzący z powiatu częstochowskiego, wyruszył z Polski w maju 1929 i przeszedł już przez Niemcy, Danję, Francję, Belgię, Szwajcarię, Hiszpanię i Portugalję, skąd przejechał okrętem ocean i prze-

szedł dalej pieszko przez Brazylię i Urugwaj.

Obecnie udaje się przez Argentynę do Chile, skąd, ciągle pieszko, uda się przez państwa południowo- i środkowoamerykańskie do Stanów Zjedn. A. P. ostatniego etapu swej podróży pieszko do Stanów Zjedn. wędrowiec zamierza w roku 1938.

Wystawa mikroskopów

W Londynie otwarta została wystawa mikroskopów, mająca na celu popularzację tego przyrządu naukowego, a także

wykazanie piękna zwykłych przedmiotów widzianych przez szkło powiększające. Na wystawie znajduje się szereg różnych typów mikroskopów, począwszy od najprostszycich szkolnych, aż do bardzo skomplikowanych, używanych przez daktoskopy lub stosowanych przez urząd celny.

Jako eksponaty przeznaczone do oglądania przez mikroskop znajdują się włoski na liściach pokrzywy, pyłek kwiatów, zęby królika, krople krwi ludzkiej, kawałki skóry itp. W katalogu wystawy zamieszczona jest jako motto sentencja, iż „używanie mikroskopu podobne jest do posiadania stałego biletu podróży do nowego świata”.

WARSZAWA, 2. 1. (PAT). Ukazały się numery 102 i 103 Dziennika Ustaw, w których zostały ogłoszone rozporządzenia wprowadzające w życie ustawę o ubezpieczeniach społecznych.

Zwycięstwo Polaków w wyborach komunalnych

KATOWICE, 2. 1. (PAT). Dnia 30. 12. ub. roku odbyły się wybory komunalne w połączonych gminach Skrybisko i Gołkowice pow. Rybnik. Wybory te przyniosły wielkie zwycięstwo Polakom. Podczas poprzednich wyborów Niemcy zdobyli 6 mandatów na 18, t. j. 33 proc., obecnie zaś tylko dwa na ogólną liczbę 12, czyli 15 proc.

Rozszerzone uprawnienia organów kolejowych

WARSZAWA 2. 1. (tł. wł. G. Ministerstwo komunikacji opracowało projekt ustawy, w myśl którego rozszerzeniu ulogną kompetencje organów kolejowych w stosunku do pasażerów. Organa te otrzymać mają prawo nakładania grzywny za naruszenie porządku, legitymowania osób oraz doprowadzenia ich w razie potrzeby do najbliższego posterunku policyjnego.

Projekt przewiduje również dla kolejarzy prawo noszenia i używania broni w ściśle określonych przypadkach.

Zapowiedź orędzia Roosevelta

WASZYNGTON, 2. 1. (PAT). Prezydent Roosevelt zapowiedział, że w środę wygłosi orędzie do Kongresu.

Na polskich przemysłowych terenach tylko

OLONIA

jest naczelnym organem prasy polskiej.

Natęższe pismo polskie wydawane w Katowicach, stolicy woj. śląskiego wychodzi 7 razy tygodniowo. Założona w r. 1924.

Ogłoszenia do „Olonii” przyjmują wszystkie biura ogłoszeń.

Adres Administracji: Katowice, Śleskiego 11. Wydawca: Śl. Zakł. Graf. i Wydawn. „Polonia” S. A. 71839

Bluźnierczy odczyt dra Mierzyńskiego

Ostatnio zostało zapowiedziane zebranie „Polskiego związku myśli wolnej” w Łodzi z referatem dr. Mierzyńskiego pt. „Boże Narodzenie i związane z tem legendy”.

W czasie odczytu katolicka część publiczności ostro zaprotestowała przeciwko bluźnierczym wywodom prelegenta.

Z sali posypały się okrzyki: precz z takimi referatami, jedź pan do Rosji sowieckiej itp. Na sali powstało zamieszanie, zebranie przerwano, przyczem powstała bójka. W lokalu „Wolnomyślicieli” wybito szyby oraz zdemolowano komplet nie urządzenia wewnętrzne. (KAP)

„Ostrożna” samobójczyni

Lwów, 3 stycznia.

(t.) Wczoraj wieczorem około godz. 22-giej, żona fordansera Helena Kalinowska usiłowała popełnić samobójstwo w hotelu „Wiktorja” (na Krakowskim) przez wypicie spłytus denaturowanego. Desperkata, którą Pogotowie przewiozło do szpitala, odmówiła podania powodu zamachu samobójczego oraz daty urodzenia.

„WIECZNOŚĆ”

M. KOZUBSKI, Lwów,
GLINIANSKA 21. TEL. 49-76.
KONTO P. K. O. 503.319.

Przyjmuje zamówienia na wieczne fotografie wykonane na marmurze, alabastrze i t. p. — Wykonujemy gustowne nagrobki postumenty stołowe, przyściaki na biurka, puderniki i inne wyroby nadające się na upominki przy każdej okazji.

Przedstawiciele na wszystkie 2292 miejscowości będą przyjęci.

Najlepszym dowodem troski o polską młodzież akademicką niech będzie złożenie datku na czesne dla niej.

Złóż więc datek na czesne dla niezamożnej młodzieży akademickiej na Konto P.K.O. Twa Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej Nr. 500.194 lub bezpośrednio w Bratniej Pomocy U.J.K. ul. Łozińskiego 7, Bratniej Pomocy St. Politechniki Lw. ul. Sapięhy 12, Bratniej Pomocy Ak. Med. Wet. ul. Stalmacha 1, Wzajemnej Pomocy Medyków ul. Pijarów 35, Kole Studentek U. J. K. ul. Mikołaja 4.

Z ankiety noworocznej „Kurjera Warszawskiego”

Nie jest dobrze z rodziną, źle jest z naszymi pojęciami o tem, co się godzi i co się nie godzi... Staliśmy się moralnie tchórzami i gotowiśmy zrezygnować z całej przeszłości na rzecz nowych dróg, których prorocy nie dają nam nawet najsłabszego zarysu.

BOLESŁAW KOSKOWSKI.

redaktor „Kurjera Warszawskiego”.

Wychowani, jakby w cieplarni, studiując jeden prawo, drugi chemję, a uzupełniając życie fachowe literackiem, towarzyskiem, sportowem, gardziliśmy ludzkie pracy umysłowej, robotnikiem i chłopem, pracą rąk pomiataliśmy i dzielił nas od niego mur chłński, a na tem tle urosł marksizm, przepowiadający nienawiść klasowa. Dziś się on zawalił.

ALEKSANDER BRÜCKNER.

b. prof. Uniwersytetu w Berlinie.

Pomimo prób radykalnych nawet zmian ustroju ewolucja zjawisk skierowuje powoli te zmiany do powrotu do dawnych zasad. Ulega temu też bolszewizm.

„Kryzys moralny w dziedzinie etyki i obyczajowości w miarę oddalania się od kresu wojny światowej tracić będzie na sile.

PIOTR DRZEWIECKI.

inżynier i b. prezydent m. Warszawy.

Zarówno u innych narodów, jak u nas istnieją nowe prądy, będące wyrazem kryzysu i biorące go w znacznej mierze za punkt wyjścia. Jest to siew ziaren, z których coś wyrośnie dla przyszłości, ale siew na gruncie strasznie zachwaszczonym. O ile ludzie nie zdołają wypłęć chwastów, plon będzie bardzo ubogi.

Mają, mojem zdaniem słusność ci, którzy źródło całego dzisiejszego zalamania się życia widzą w kryzysie moralnym, trzeba dodać, i umysłowym.

„W żadnej dziedzinie nie doszliśmy do takich absurdów, jak w naszych pojęciach o człowieku w jego stosunku do społeczeństwa.

ROMAN DMOWSKI.

Przed wojną żyliśmy w epoce bardzo silnego wychylania się w jedną stronę indywidualności... Na „prawa człowieka” jest dzisiaj modą gwizdać w znacznej części państw Europy... Państwo uważa się za wielką i gniołąca wszelki opór maszynę... Trzeba wszystkich przymusowo ujednolicić, a mianowicie na podobieństwo grupy państwem rządzącej, najsilniejszej. W Niemczech i Włoszech doprowadziła ta antyteza do ogromnego ograniczenia... w bolszewii do unicestwienia wszelkiej swobody. W innych państwach antyteza... będzie bodaj jeszcze przez czas jakiś wzrastać na sile. Potem spiszowe prawo życia doprowadzi do pewnej syntezy między tezą a antytezą.

STANISŁAW ESTREICHER

prof. Uniw. Jagiellońskiego

Nie jest prawdą, jakoby kapitalizm kończył się w całym świecie... Miliony bezrobotnych są tylko w krajach, w których przeważają nad przedsiębiorstwami indywidualnymi anonimowe spółki akcyjne, a cała niemal przedsiębiorczość została skoncentrowana w kartelach.

... Nie da się nakazać twórczości tak literackiej, jak i ekonomicznej... Zrodzić ją może tylko wielka dziejowa ambicja narodu.

STANISŁAW GRABSKI

profesor i b. minister oświaty

Społeczeństwo, które z konieczności czerpać może coraz to mniej ze skarbcza świętości i tabu, przekazanych tradycji, staje się ruchome, jak lotny piasek.

„Regionalizm jest tam panem udzielnym, gdzie potrafi analizę doprowadzić do ilościowego ustalenia praw. Nasza znajomość praw, rządzących życiem społecznym, nie jest tak daleko posunięta... Ten pseudo - racjonalizm wkracza coraz szerzej w życie społeczne na teren, które bezpieczniej byłoby pozostawić tradycji.

ADAM HEYDEL

prof. Uniw. Jagiellońskiego (obecnie w stanie nieczynnym)

Z trzech dogmatów rewolucji francuskiej stosunków społecznych dotyczy głównie drugi, ujęty w hasło równość. Jako zasada równości wszystkich oby-

wateli wobec prawa oznaczało ono niewątpliwie postępek. Ale błąd w zastosowaniu polegał na tem, że doktrynerzy równości pozostawili sobie jako cel usunięcie wszystkich wogóle różnic między ludźmi.

OSKAR HALECKI

prof. Uniw. Warszawskiego

Oprócz kryzysu gospodarczego przeżywamy jeszcze dwa inne wielkie kryzysy, wstrząsające naszym istnieniem, kryzys polityczny i moralny, a obok nich także kryzys ustawodawstwa, literatury, sztuki, dobrego smaku i wiele innych, pomniejszych.

„Trzeba przywrócić panowanie prawa i uczciwości. Wrócić do bezwzględnej mocy obowiązującego prawa i lojalnej jego wykładni. Przywrócić zasadę, że zobowiązań należy dotrzymywać także i wtedy, gdy są dla zobowiązanego niedogodne; przywrócić głos opinii publicznej, którą piętowała nieuczciwych i odwracała się od nich... Nie uszczęśliwiać nikogo wbrew jego woli. Stworzyć takie warunki, przy których

ludziom uczciwym będzie lepiej, niż nieuczciwym.

ALEKSANDER MOGILNICKI

b. prezes Izby Karnej Sądu

Najwyższego

W rozpoczynającym się roku mniejszej połowa dochodu społecznego będzie musiała przechodzić przez kasy publiczne i... społeczeństwo polskie będzie musiało pracować około 6 miesięcy, aby zaledwie zaspokoić wymagania ciał publicznych.

„Kryzys obecny nie jest kryzysem liberalizmu gospodarczego, lecz raczej kryzysem ustroju antyliberalnego.

„Państwo totalne” było już formą, właściwą społeczeństwu starożytnym i zostało kiedyś przez zwyciężone — kosztowne wielu walk i ofiar. Największa z tych ofiar spełniła się na Golgocie — przed dziewiętnastym wiekiem.

FELIKS MLYNARSKI

b. wicepr. Banku Polskiego i prezes Komitetu finansowego Ligi Narodów.

Obecny kryzys wydaje mi się jednym z ogniw łańcucha, który skuwa dzisiejsze wyniki z odległymi przyczynami i sięga do początków Europy nowożytnej, przez reformację — etapami — aż do komunizmu skrajnego. Ogniwa te, już to grubo złożone, już to misterne, już to raniące do krwi — są zawsze nierozłączne.

STANISŁAW MIŁASZEWSKI

poeta.

(Dok. nast.)

ZE SPRAW RUSKICH

Ważne narady ukraińców

Dnia 1 stycznia b. r. odbyło się we Lwowie w sali Ukraińskiej Besidy posiedzenie Narodnego Komitetu, najwyższej po zjeździe ludowym (kongresie UNDO) instancji Ukr. Nacj. Dem. Objeżdżania. W posiedzeniu wzięli udział oprócz przedstawicieli powiatowych partyjnych organizacji także wszyscy członkowie Centralnego Komitetu, partyjnego sądu i Ukr. Parlamentarnej Reprezentacji UNDO.

Narady rozpoczęły się o godz. 11.30 przedpoł. i trwały z półgodzinną przerwą do godz. 9 wiecz. Zagał je prezes UNDO i reprezentacji parlamentarnej pos. dr. Dmytro Lewickij. Po zagajeniu oddał kierownictwo obrad zastępcy przewodniczącego red. W. Mudremu, który oddał od razu głos prezesowi partii dla wygłoszenia sprawozdania z działalności partii i reprezentacji parlamentarnej.

Referat prezesa pos. D. Lewickiego trwał godzinę. Referent omówił w nim wszystkie polityczne wypadki za

czas od ostatniego zjazdu ludowego (kongresu) po dzień dzisiejszy. Referat — jak donosi prasa raska — był obszerny, wyczerpujący i bogaty w nadzwyczajnie cenne myśli. Uczestnicy wysłuchali referatu z wielką uwagą i napięciem.

Po referacie otworzył red. W. Mudryj polityczną dyskusję. W dyskusji brali udział: dr. R. Terlecki (Sokal), dr. O. Maritzak (Lwów), pos. Churczik (Chelm), Wł. Celewicz (gener. sekretarz partii), dr. Świsłel (Przemysły), dr. Witwicki (Drohobycz), pos. Rudnicka (Lwów), I. Liszczak (wiesniak z pow. rohatyńskiego), pos. O. Łucki (Lwów), W. Kuźmowicz (Kołomyja), dr. Bułak (Skole), Jarmoluk (Wołyń).

Dyskusja zakończyła się uchwałą o całym szeregu politycznych re-

zolucyj, które przedstawił generalny sekretarz Wł. Celewicz razem z uzupełnieniami d-ra Terleckiego. Punktu alnie o godz. 7 wiecz. do głosów doszedł b. pos. Celewicz i wygłosił referat na temat organizacyjny.

W czasie referatu red. Mudryj złożył przewodnictwo narad w ręce zast. prezesa partii ks. prałata L. Kunickiego, który prowadził je już do końca. Nad referatem sekr. Celewicza wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos Ostrowski (Łuck), pos. H. Tarszakowec (Komarno), pos. Bilak (Gródek Jag.), wieśniak Słobodzian (Kołomyja), Jaromoluk (Równe), Berzowski (Lwów) i inni.

Narady Nar. Komitetu minęły — jak pisze prasa raska — przy wielkim zainteresowaniu, dostarczyły cennego materiału w formie spostrzeżeń i wskazówek dla partyjnego kierownictwa na przyszłość. Rezolucje Nar. Komitetu mają być ogłoszone w najbliższych dniach.

Zmiany w gimnazjum ruskim

Z dniem 1 b. m. przeszedł na emeryturę dyrektor ruskiego gimnazjum we Lwowie dr. Denys Łukjanowicz. Miejsce jego ma zająć dotychczasowy

dyrektor filii ruskiego gimnazjum p. Iwan Babił, na miejsce zaś tego ostatniego przybyć ma prof. M. Zalewski z Brzeżan.

Sprawa red. Łużnickiego

W prasie ruskiej ukazał się komunikat Rady Twa literatów i dziennikarzy im. I. Franka podpisany przez d-ra S. Matwija jako prezesa i I. Kedryna jako sekretarza Rady w głosnej i znanej sprawie red. Łużnickiego. Ten ostatni, jak wiadomo, ogłosił list otwarty do Rady Towarzystwa, oświadczając w nim, że Rada bezprawnie zawiesiła go jako członka Towarzystwa, gdyż zarzuty przeciw niemu

jako niekomu kontidentowi zostały obalone, a innych zarzutów nie było. Komunikat Rady stwierdza, że Rada otrzymała list od sądu obywatelskiego, w którym poza sprawą zarzutu służby konfidencjonalnej znajdowały się inne zarzuty, na podstawie których Rada miał prawo zawiesić red. Łużnickiego w prawach członka. Skazany ma jednak prawo odnieść się do walnego zjazdu.

Gwarancja

szybkiej i sprawnej informacji i niezależnej krytyki, to

KURJER

Zwróć na niego uwagę swych najbliższych a będą Ci za to wdzięczni.

Kulisy polityki! wielkich mocarstw

Wielka kampania dyplomatyczna

poprzedziła wręczenie memorandum francuskiego w Berlinie

BERLIN 3. I. (PAT) Niemieckie biuro informacyjne, donosi, że wręczenie francuskiego memorandum przez ambasadora Ponceta poprzedziła gwałtowna kampania dyplomatyczna o treść komunikatu, która rozegrała się w okolicznościach, które muszą wywołać zdumienie. Termin wręczenia odpowiedzi francuskiej ustalony został najpierw na dzień wcześniejszy później jednak oświadczone, że komunikat otrzyma ostateczną formę, dopiero po powrocie ministra Simona z Rzymu. Paul Boncour chciał bowiem wyzyskać wyniki rozmów rzymskich.

Następnie dzienniki paryskie ujawniły fakt, iż jednym z sojuszników rządów, któremu zakomunikowano treść memorandum, w ostatniej chwili interwenjował u francuskiego ministra spraw zagranicznych, w sprawie przeprowadzenia pewnych zmian w nocie francuskiej. Fakt ten miał wpłynąć na przyspieszenie wręczenia aide memoire francuskiego rządowi Rzeszy.

PARYŻ, 3. I. (PAT). Prasa zachowuje rezerwę w oczekiwaniu na wyniki

rozmów między Simonem a Mussolinim ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że francuskie memorandum złożone w Berlinie było zredagowane w sposób pojednawczy. Przewidując, iż Mussolini i min. Simon będą usiłowali stworzyć kompromis pomiędzy tezami francuską i niemiecką. „Excelsior” pisze: nie jest tajemnicą, iż niektórzy politycy angiel-

scy i włoscy byłiby skłonni zgodzić się na rozwiązanie tego problemu polegające na legalizacji obecnych zbrojeń Rzeszy, przewyższających bardzo znacznie ramy zakreślone przez traktaty pokojowe. Rząd francuski woli jednak zapobiec wybuchowi pożaru a nie ograniczać się do zmniejszenia szkód wyrządzonych przez katastrofę.

Demarche Stanów Zjedn. w Berlinie

WASZYNGTON, 3. I. (PAT). Departament stanu polecił ambasadorowi Stanów Zjednoczonych w Berlinie dokona-

nie demarche u rządu Rzeszy w sprawie ograniczenia przez Bank Rzeszy wpłaty procentów pożyczek zagranicznych.

Göring contra Hitler - Göbbels

PARYŻ 3. I. (PAT) Korespondent w Berlinie przepisywało duże znaczenie faktowi, iż pomiędzy osobami, którym kan-

clerz Hitler przesłał listy z życzeniami noworocznymi, nie znajduje się Göring twierdząc, że to pominięcie Göringa dało powód do różnych komentarzy w berlińskich kołach politycznych.

W kołach tych przypuszczają, że obecnie wyłoniły się nowe trudności pomiędzy Hitlerem a Göbbelsem z jednej strony, a Göringiem z drugiej. Te różnice zaznaczyły się wyraźnie w sprawie zamierzonej reformy Rzeszy, zapowiadanej od pewnego czasu, stale jednak odrażanej. Podkre-

Ostre represje rządu litewskiego przeciw hitlerowcom

LONDYN, 3. I. (PAT). „Morning Post” donosi na podstawie wiadomości pochodzących z kół zbliżonych do poselstwa litewskiego w Londynie, że rząd litewski przygotowuje energiczne zarządzenia celem zlikwidowania agitacji hitlerowskiej na Litwie. W najbliższym czasie rząd litewski ma deportować 100 agentów hitlerowskich rekrutujących się z pośród nauczycieli, sędziów i urzędników. Pierwsza grupa ma być wysłana poza granice Litwy 18 stycznia, następnie zaś w dniu 1 kwietnia i 1 lipca.

Lokalne pismo hitlerowskie w Kłajpedzie będzie zawieszane. Noszenie brązowych koszul z odznakami swastyki hitlerowskiej ma być zabronione. Agenci hitlerowscy finansowani byli przez centrum partii hitlerowskiej w Berlinie i planowali przewrót bałtycki na korzyść Niemiec. Działalność ich stała się w końcu niebezpieczna dla państwa zwłaszcza, że wielu agentów piastowało wpływowo stanowiska w życiu publicznym Litwy.

Kadry pracy w Niemczech stałą instytucją

BERLIN 3. I. (PAT). Sekretarz stanu w ministerstwie pracy Rzeszy Hirth c świadczył, w mowie wygłoszonej przez radio, że zadania kadr pracy nie ograniczają się tylko do walki z bezrobociem. Nawet po przezwycięzeniu klęski bezrobocia, kadry pracy będą utrzymywane i muszą się

stać szkołą wychowania obywatelskiego robotników.

Horoskop polityczny Mussoliniego na r. 1934

Lidze Narodów grozi śmierć

Przy grypie, zapaleniu oskrzeli, zapaleniu migdałków, katarze szczytów, płuc, zakatarzenia nosa, gardzieli i krtań, chorobach usznych i ocznych pamiętać należy, aby łożysko i kieszki były dokładnie przeczyszczone przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. 2777.

RZYM, 3. I. (PAT). „Popolo d'Italia” zamieszcza artykuł Mussoliniego pod tytułem „Rok 1934”.

Mussolini wyowiada pogląd, że Lidze Narodów grozi śmierć, jeśli nie zostanie ona (Liga), zreformowana.

Zdaniem Mussoliniego idea reformy zwycięża. Propozycje włoskie nie dają bynajmniej do zmniejszenia znaczenia państw małych. Włochy starają się prze-

prowadzić porozumienie pomiędzy mocarstwami, aby zapewnić pokojowy rozwój państw mniejszych. W sprawach zbrojenia jest również konieczne porozumienie między mocarstwami, mogącymi zakłócić pokój, ponieważ w przeciwnym wypadku powróciłoby się do systemu równowagi państw.

Mussolini nie wierzy w bliskie niebezpieczeństwo wojny, bo choć sytuacja

śla się w Berlinie, iż w mowie wypowiedzianej przez radio — Göbbels oświadczył, iż rok 1934 będzie rokiem reformy Rzeszy. Natomiast Göring jest wyraźnie przeciwny reformie ustroju Rzeszy, ze względu na osłabienie przeważającego dotychczas stanowiska Prus w Rzeszy. W tej sprawie Göring zdołał uzyskać poparcie prezydenta Rzeszy Hindenburga, który odpowiadając na życzenia Göringa w oświadczeniu z okazji noworocznych, w dniu 1 stycznia, specjalnie podkreślił historyczną rolę Prus.

Kobieta przyczyną śmierci króla Afganistanu

BOMBAJ, 3. I. (PAT). Jeden z dzienników kabuńskich zamieszcza zeznania zabójcy króla afgańskiego Nadir Szacha, z których wynika, że zamachowiec kochał się w pewnej kobiecie, która namówiła go do zamordowania Nadir Szacha, gdyż chciała w ten sposób pomścić śmierć swego szwagra, straconego na mocy wyroku, wydanego przez Nadir Szacha.

Tereny kolonizacyjne dla żydów w Angoli

LONDYN, 3. I. (PAT). „Daily Herald” donosi, że rząd portugalski zamierza otworzyć w Angoli w swej kolonii w zachodniej Afryce tereny dla kolonizacji żydowskiej, szczególnie dla Żydów uciekinierów z Niemiec.

Kierunek bezkrytyczny? W żadnym wypadku!

Najpierw trzeba zastanowić się i poinformować a potem wybrać rzecz wypróbowaną, zwłaszcza wtedy, gdy idzie o zdrowie. Żądajcie przede wszystkim Aspiriny, gdyż tylko zupełnie czysty produkt zapewnia skuteczne działanie i zupełną nieszkodliwość.

ASPIRINA istnieje tylko jedna!

Do nabycia we wszystkich aptekach.

103

Wewnętrzna pożyczka francuska

PARYŻ, 3. I. (PAT). Wczoraj ogłoszona została pierwsza transza pożyczki t. zw. konsolidacyjnej, której warunki są następujące: Pożyczka będzie zrealizowana w formie bonów 5, 10 i 15-letnich. Po upływie pięciu lat bony będą wykupywane według nominalnej wartości, po upływie 10-ciu lat według kursu 105, a po 15 latach po kursie 110. Skarb zastrzeżenie sobie prawo wykupu bonów w każdej chwili po upływie 6 lat po cenie nominalnej, doliczając 1 proc. za każdy następny rok.

Pożyczka oprocentowana jest na 5 proc. Bony znajdują się w obiegu z dniem 15 stycznia br.

DZISIEJSZA POGODA

WARSZAWA. Przewidywany przebieg pogody do wieczora dn. 4 bm.. Po chmurnym i umiarkowanie mglistym ranku, zwłaszcza w dzielnicach zachodnich, w ciągu dnia dość pogodnie. Na zachodzie dość pogodnie. Na wschodzie dość silny, poza-tem umiarkowany mróz. przy słabych wiatrach z kierunków wschodnich

Uzbrojone Niemcy

Ocena niemieckich żądań dozbrojeniowych

Senator Henry Lemery ocenia w następujący sposób w „La Liberté” (nr. 25644) propozycje niemieckie, przedstawione Francji, w sprawie powiększenia armji niemieckiej do trzystu tys. przyznania Niemcom prawa zakazanych dziś rodzajów broni, zachowania przez nie obecnych organizacji wojskowych oraz zniesienia d. militarzacji lewego brzegu Renu:

„Jest to właściwie podważenie całego dzieła traktatu wersalskiego oraz całego po nim układu stosunków w Europie. To jest właściwe znaczenie noty niemieckiej. Jesteśmy już daleko za t. zw. równouprawieniem. W rzeczywistości Niemcy chcą swej przewagi.

Tylko przekreśleniem prawdziwego stanu rzeczy jest twierdzenie, jakoby ustępstwem było skrócenie czasu służby Reichswehry, nawet przy zatrzymaniu liczby 100 tys., a tembardziej przy 300 tys. Jakże można tam zapominać, że w wojskach niemieckich

nych rezerwy są wszystkimi? Jeśli, wobec naszych roczników nielicznych z czasu wojny, Niemcy będą powiększały corocznie swoje zastępy ludzi wyćwiczonych i zdolnych do mobilizacji o 100 tys., lub nawet o 300 tys., przewaga będzie wkrótce po ich stronie.

Policja t. zw. Schupo i organizacje wojskowe, nawet utrzymywane w swoim dotychczasowym charakterze, będą jednak wojskiem wyćwiczonem i ułożonem w kadry, które wystarczy uzbudzić, a będą gotowe do walki w linji. Tego zaś uzbrojenia im nie braknie, skoro dla broni Reichswehry nie będzie ograniczeń.

Mówi się, że dopuszczona będzie tylko broń obronna. Są to żarty. Hitler wie dobrze, że kontrola będzie nieskuteczna, a przewodniczący komisji woj skowej Izby, p. Jean Fabry, wykazał dokładnie, że ograniczenia kalibrów i tynów niczemu nie przeszkadza.

Inżynierowie niemieccy zdołali wybudować pancernik o 10 tys. tonn, bo tylko tyle było dozwolone, który jednak przewyższa skutecznością pancerniki o 25 tys. tonn. Potrafią również wyrobić działa 15-milimetrowe, które przewyższą nasze 220-milimetrowe, już się zresztą starzejące.

Słyszysz się czasem u nas, jakoby ci, którzy usiłują zbudzić sumienie narodowe, pracowali dla naszych fabrykantów dział, ale chciałbym być pewien, że ci, którzy nam to zarzucają, nie są, za pośrednictwem propagandy p. Goebbelsa i jego agentów, pod wpływem niemieckich fabrykantów dział.

Rząd francuski, jak wiadomo, na zamknięcie r. ub. odrzucił propozycje niemieckie, a uwagi takie jak senatora Lemery pouczają, że inne załatwienie było niedopomysłami.

Orędzie Roosevelta Stany Zjednoczone gotowe są współdziałać z Europą w sprawie rozbrojenia i zniesienia ograniczeń hand.

LONDYN 3. I. (PAT) Dziś w południe w Waszyngtonie odbyło się otwarcie Kongresu. Sesję zainaugurował prezydent Roosevelt, odczytując swe orędzie.

Mowa Roosevelta nie zawierała wskazań co do przyszłego programu. Jest ona wyłącznie retrospektywna i poświęcona była nie tyle poszczególnym zarządzeniom w dziedzinie gospodarczej i finansowej, ile ogólnej wartości moralnej i społecznej przeprowadzonych reform.

Z przemówienia Roosevelta na specjalne podkreślenie zasługują punkty:

Prezydent Roosevelt stwierdza, że naród amerykański znajduje się obecnie w stanie odbudowy, która bynajmniej jeszcze nie jest zakończona i wymaga dalszych reform gospodarczych i społecznych. Roosevelt zaatakował ostro niesolidną działalność niektórych osób, usiłujących ominąć ustawy podatkowe, przez co krzywdzą nie

tylko państwo, ale i cały ogół. Roosevelt wystąpił dalej ostro przeciw wyzyskowi stosowanemu przez niektóre banki wobec farmerów i drobnych depozytarjuszów.

Prezydent oświadczył, że zamierza kontynuować swą dotychczasową politykę skupu złota i podkreślił, że dąży do stabilizacji, celem zapobieżenia niezdrowym wahaniom waluty i celem doprowadzenia do zniesienia obecnych ograniczeń handlowych, panujących na świecie.

Dalej prezydent oświadczył, że chociaż wiek Stany Zj. nie biorą bezpośredniego udziału w rozwiązywaniu zagadnień polityki europejskiej, to jednak współdziałała i gotowe są współdziałać nadal w sprawie rozbrojenia i w sprawie zniesienia ograniczeń handlowych.

Mówca podniósł również, jak wielkie

znaczenie przywiązuje do panamerykańskiej konferencji w Montevideo w Urugwaju i zaznaczył, że rząd Stanów Zj. gotów jest poczynić wszystko, co jest w jego mocy, aby ułatwić postęp pracy w zakresie twórczej polityki panamerykańskiej.

Resumując, należy podkreślić, że mowa Roosevelta obliczona była na efekt wewnętrzny i posiadała formę wybitnie sentymentalną.

Wieniec od Habsburgów na trumnie marsz. Kroatina

WIEDEN, 3. I. (PAT). Dziś odbył się tu na koszt państwa pogrzeb ostatniego marszałka polnego byłej monarchii austriacko-węgierskiej Kroatina.

Przy katafalku wygłosił przemówienie wiceminister wojny Schönburg. Trumnę złożono na lawecie armatniej i uformował się pochód z udziałem wojska. Przed gmachem ministerstwa wojny oddano salwy honorowe.

Wśród wieńców zauważono wieniec od Ottona Habsburga i jego matki Zyty. W pogrzebie wzięło udział prezydent republiki Miklas, członkowie rządu, sfery wojskowe, liczna publiczność, oraz attachés wojskowi Węgier, Niemiec i Bułgarii.

Dymisja rządu rumuńskiego

Nowy rząd formuje min. Tatarescu

BUKARESZT, 3. I. (PAT). Gabinet rumuński podał się do dymisji. Misję utworzenia gabinetu powierzono dotychczasowemu ministrowi przem. i handlu Tatarescu.

Min. Tatarescu należy do najmłodszej generacji liberalistów. Po uzyskaniu stopnia doktora praw w uniwersytecie paryskim, Tatarescu był deputowanym we wszystkich parlamentach po wojnie i odznaczył się wielkim darem krasomówczym. W latach 1922—1926 był podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych w gabinecie Jonela Bra-

tianu, a następnie w latach 1927—1928 w gabinecie Vintila Bratianu.

Ostatnio dr. Tatarescu był ministrem przemysłu i handlu. Nowy gabinet utworzony będzie prawdopodobnie dziś wieczorem.

Polityka gwałtu Calles'a

rozpaczliwą walką o utrzymanie władzy

NEW YORK, 3. I. (KAP). Zdaniem niektórych pism, przyczyny ostrego prześladowania, jakie w ostatnich czasach daje się zauważyć w Meksyku w stosunku do duchowieństwa i Kościoła, a które jest dziełem nie oficjalnego, lecz tem niemniej rzeczywistego dyktatora, Callesa, należy się doszukiwać w pierwszym rzędzie

w gorączkowym usiłowaniu czynników rządowych poskromienia za wszelką cenę coraz bardziej szerzących się objawów niezadowolenia wśród społeczeństwa, niezadowolenia, które poczyna już nawet grozić buntom.

A głosy sprzeciwu dają się już słyszeć z najrozmaitszych stron, ze wszystkich sfer społecznych: protestują przeciwko niskiemu poziomowi nauczania

studenci. Ogólnie rzecz biorąc, zjawiskiem tem nie należałoby się zbytnio przejmować, młodzież bowiem akademicka zazwyczaj stanowi element burzliwy, jednakowoż w danym wypadku protestu studentów meksykańskich lekceważyć nie sposób. W historii Meksyku odegrali oni niejednokrotnie dość znaczną rolę polityczną i rząd meksykański doskonale sobie z niebezpieczeństwa wystąpienia młodzieży zdaje sprawę. Wobec zbyt już jaskrawych dowodów nieudolnej polityki rządu Calles usiłuje winę za panujący chaos zrzucić na duchowieństwo katolickie wyobrażając sobie, że w ten sposób uratuje autorytet. Tym razem jednak akcja jego nie odnajdzie chętnego echa w społeczeństwie, które od czasu pierwszej fali prześladowań z przed paru lat, zdążyło już dojrzeć wewnętrznie i uświadamia sobie dziś całą niesprawiedliwość i gwałt polityki rządowej.

Skon lorda Churchilla

LONDYN, 3. I. (PAT). Dziś zmarł w Londynie lord Churchill. Był on prezesem rady nadzorczej British Overseas Banku i niedawno na zebraniu tego banku wygłosił przychylne dla Polski przemówienie o sytuacji gospodarczej Polski.

Lord Churchill liczył 69 lat i zmarł na zapalenie płuc. Był on również prezesem wielkiego Twa kolejowego zachodniej kolei angielskiej.

Zmarły był krewnym słynnego polityka i parlamentarzysty Winstona Churchilla.

Opłacalna i celowa jest reklama w "Kurjerze".

Hokeiści wiedeńscy w Krynicy pokonali AZS 1:0

KRYNICA, 3. I. Wczoraj rozpoczął się tu międzynarodowy turniej hokejowy.

Przedpołudniem rozegrano mecz między drużyną wiedeńską "Währinger" a poznańskim AZS-em. Mecz zakończył się zwycięstwem Wiedeńczyków 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

W 1-szej tercji gra naogół opanowała doskonałego lodu i opanowała go. Częste upadki. Gra naogół bezplanowa.

OBUWIE MYSLIWSKIE

skórzane i sukienne (kapce) poleca z pierwszorzędnym wykonaniem

E. JAREMA 1930 Lwów Fredry 9

i chaotyczna, zwłaszcza u AZS. Goście austriaccy lepsi technicznie. W 9-tej minucie strzał z przeboju Csangey'a. Bramkarz Stogowski, wytrwały nie może jednak strzału obronić.

W 2-giej tercji gracze panują wlece nad łyżwami, tempo gry wzrasta. Terca miją bezbramkowo.

W 3-ciej tercji szalona brawura i szybkie tempo gry, walka przenosi się z pola na pole, dając okazję wiedeńskiemu bramkarzowi do wykazania jego wysokiej klasy. W ostatniej minucie Polacy stwarzają niebezpieczeństwo, zdawałoby się nie do odparcia, pod bramką gości, jednak bramkarz Benesschek opanowuje strzał.

W A. Z. S. najlepsi: Ludwiczek, Warmiński, Sieliński i Stogowski. Widzów 2.000. Sędziował p. Sachs.

Na polskich przemysłowych terenach tylko

OLONIA

jest naczelnym organem prasy polskiej.

Natłkane pismo polskie wydawane w Katowicach, stolicy woj. śląskiego wychodzi 7 razy tygodniowo. Założona w r. 1924.

Ogłoszenia do "Olonii" przyjmują wszystkie biura ogłoszeń.

Adres Administracji: Katowice, Śląskie-go 11. Wydawca: St. Zakl. Graf. i Wydawn. "Olonia" S. A. 21839

OSTATNIE WIADOMOŚCI

SZTOKHOLM Ubiegłej nocy dokonano zamachu na szwedzkiego narodowego socjalistę, lotnika Wiklunda, który dwa tygodnie temu wywiesił flagę ze swastyką na Domu Ludowym w stolicy Szwecji. Zamachowcy, jadąc samochodem, oddali dwa strzały rewolwerowe do przechodzącego Wiklunda, raniąc go lekko w ramię.

SZTOKHOLM Rząd opracował projekt rewizji prawa o clearingu, dotyczącego sposobu wypłat na zagranicę. Projekt przekazano do zbadania komitetowi prawników, poczem będzie wniesiony na najbliższą sesję parlamentu, który zbierze się 11. I. b. r.

COLLE DI SESTRIERES odbyły się tu międzynarodowe zawody narciarskie związków akademickich, w obecności następcy tronu włoskiego księcia Piemontu. W punktacji drużynowej pierwszą miejscę zdobyły Włochy — 72 punkty, następnie Anglia — 50 p. i Austria 43 p.

WARSZAWA Według danych Państw urzędów pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych na terenie całego państwa wynosiła w dniu 30. ub. m. 342,058 osób, co stanowi wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do tygodnia sprawozdawczego poprzedniego o 15,650.

WARSZAWA Minister Opieki Społecznej powołał podsekretarza stanu w Min. Op. Społ. dr. Kazimierza Ducha, na stanowisko przewodniczącego zarządu głównego Funduszu Bezrobocia, na miejsce wicemin. Rożnowskiego, który objął stanowisko prezesa Izby Ubezpieczeń Społecznych.

ZAKOPANE Tegoroczne zawody łyżwiarstwa o charakterze międzynarodowym w jeździe sztucznej odbędą się w dniach 5 do 7 bm. W zawodach wezmą udział łyżwiarze Czechosłowacji, Niemiec, Węgier i Polski.

KATOWICE Słynna kanadyjska drużyna hokejowa na lodzie Ottawa Shamrocka rozegra w styczniu kilka meczów w Polsce. Narazie zakontraktowana została drużyna kanadyjska do Katowic na 20 stycznia. Po Katowicach nastąpić mecze w Krakowie i w Warszawie.

WIELKA SALA

W HOTELU EUROPEJSKIM

(zupełnie odnowiona) do wynajęcia na Bala reprezentacyjne, Dancinigi, odczyty, wesele itp. Wiadomość w Zarządzie Hotelu. 2734

Wybuch gazu w kopalni

PRAGA, 3. I. (PAT). W kopalni węgla brunatnego pod Oseką, nastąpił dziś gwałtowny wybuch gazu, który zasyłał szyb, w którym pracowało stu kilkudziesięciu górników.

Panuje obawa, że wielu z nich zginęło. Natychmiast wszczęto akcję ratunkową. Blizszych szczegółów narazie brak.

Przed nowym atakiem niemieckim na franka

PARYŻ, 3. I. (PAT). Berliński korespondent Agencji Ekonomicznej i Finansowej donosi, że Rzesza niem. przygotowuje nową kampanię przeciwko frankowi via Amsterdam.

Główny atak ma nastąpić w chwili

rozpoczęcia aktywnych pertraktacji handlowych francusko-niemieckich. Celem kampanii jest uzyskanie od Francji ustępstw przy ewentualnem regulowaniu spraw handlowych francusko-niemieckich.

Odpowiedzialność 6 osób za katastrofę pod Lagny

PARYŻ, 3. I. (PAT). Jak donoszą z Meaux, sędzia śledczy prowadzący

dochodzenia w sprawie ustalenia odpowiedzialności za katastrofę pod Lagny, oskarżył dziś 6 osób, zarzucając im nieostrożność, nieprzezorność i zaniedbanie w przestrzeganiu regulaminu.

Wśród oskarżonych znajdują się: pierwszy inżynier Merlin, jego zastępca inż. Montignault i czterej inni techniczni funkcjonariusze kolei.

Bezsensowność wyniszcza organizm

powstaje głównie wskutek zaburzeń układu nerwowego. Sztuczne środki nasenne nie działają na dłuższą, a wywołują ośpienie i zanik wrażliwości nerwów.

Tylko ziola Magistra Wolskiego „Passiverosa” zawierają „Kwiat Męki Pańskiej” („Passiflora” i idealnie łagodzą zaburzenia systemu nerwowego (nervice serca, bóle głowy, histerję), oraz sprządzają krzepiący sen, identyczny ze snem naturalnym. Już po krótkim czasie stosowania cały system nerwowy powraca do stanu normalnego.

Ziolo ze znak. ochr. „Passiverosa”, do nabycia w aptekach, drogeriach (skład apt.), lub w wytwórni: Magister Wolski, Warszawa, Ziolo 14. Objasniające broszury wysyłamy bezpłatnie. 2147

NA FALI 381.

Święta w Polskim Radjo

Wszędzie dobrze a w domu najlepiej, czyli... zielone winogrona. — Szopka zradiofonizowana. — Pokój ludziom dobrej woli — w dwunastu językach. — Coś o słuchowiskach. — Bal w hotelu „Savoy”. — Wesołe „fale”.

Lwów, 3 stycznia

Z roku na rok coraz większa ilość radiosłuchaczy spędza Sylwestra przy swym aparacie odbiorczym. Na zabawę w jakimś lokalu rozrywkowym brak im odpowiednich funduszy, więc ze zrezygnowaną miną i szerokim ziewnięciem biorą słuchawkę, traktowane jak „na bezrybiu...” i t.d. Jednak wkrótce przygnębienie i senność znika z ich twarzy ustępując miejsca uśmiechowi. Po chwili przez głowę przewija się triumfalnie — ironicznie myśl: „Wy tam w ciasnej, dusznej sali deptacie sobie do taktu nawzajem po nogach i nazywacie to zabawą. A ja, rozkosznie wyciągnięty we własnym, wygodnym łóżku słucham „najpiękniejszą piosenkę rewjowa” albo „wesołą audycję” i bawię się tak samo jak wy, a może lepiej? W każdym razie grubo taniej!”

Wprawdzie przypomina to trochę historię o chytrym filozofie — lisie i zielonych winogronach, ale... jednak jest w tym dużo prawdy.

Programy świąteczne i noworoczne są zestawiane przez dyrekcję Polskiego Radja bardzo starannie i z pełną uwagą. Obok audycji lekkich, wesołych, feljetony poważne a ciekawe, koncerty z udziałem znanych i wybitnych sił, słuchowiska historyczne i aktualne, koledy, pogadanki... jednym słowem zażen dział nie jest pominięty. — W ciągu ubiegłych dwóch tygodni, z pośród licznych audycji, związanych ściśle z dniem Bożego Narodzenia, do bardzo dobrych należał koncert koled, w wyk. chóru i solistów pod dyr. J. Maklakiewicza, również „Szopka polska” Or. Ota, stawiając przed oczyma wyobraźni Stare Miasto i dawne typy warszawskie, była pełną uroku. Natomiast nadawana przez Lwów „Betlejemka Szopka Radjowa” z muzyką opartą na motywach starych, zapomnianych koled polskich, łączyła w sobie wdzięk prymitywu z artystycznym opracowaniem. Pełną powagi i podniosłego nastroju była audycja p. t. „Pokój ludziom dobrej woli”. Słyszeliśmy — nagrane na płytach — w myśli umowy międzynarodowej, koledy w językach poszczególnych narodów.

W programach uwzględniono i najmłodszych radiosłuchaczy dając im parę słuchowisk, z których „Drzewko Panajezusowe” było specjalnie miłe i ładne.

Jednym z najlepszych słuchawisk był bezwątpienia „Nowy Rok” w/g Jerzego Kosa. Główną zaletą tego słuchowiska była przedewszystkiem jego oryginalność i odpowiednia radiofonizacja, czynnik tak ważny w tego rodzaju audycjach. Równie dobrze było „Światło w grobie” poruszające wielkawe zagadnienia bohaterstwa, poświęcenia i szpiegostwa wojennego. Do słabszych należały „Obrona Czystochowy” i „Moja pieszczotka”. Oba

Echa likwidacji hotelu „Austria”

Lwów, 3 stycznia

Agencja „Wschód” dowiaduje się, że sędzia śledczy apelacyjny dla spraw wyjątkowego znaczenia dr. Lindert prowadzi obecnie dochodzenia w sprawie nadużyć, jakich miała dopuścić się administracja Fundacji utworzonej po zlikwidowaniu hotelu „Austria” we Lwowie przy ul. Batorego 1. 12.

Szczegółowo odwołanych otoczone są narazie tajemnicą. Wiadomo jest tylko, że dochodzenia toczą się przeciw kilku osobom z administracji Fundacji i dotyczą głównie okresu transakcyj przy zamianie hotelu „Austria” na kamienicę czynszową. Jak informują, nadużycia mają być znaczne. Prawdo podobnie w najbliższych dniach nastąpi już określenie winy poszczególnych osób z administracji tej Fundacji, co pozwoli zorientować się szczegółowo w całej sprawie.

zbyt rozwlekłe i chwilami nudne.

Mniej więcej co dwa tygodnie z warszawskiego studia są nadawane operetki z udziałem znanych artystów. Ostatnio słyszeliśmy Abrahama „Bal maskowy w hotelu Savoy” z Fedyczkowską, Wasielem i Ruszkowskim na czele. Treść tej operetki ciekawa i fra pująca, wielka melodyjność i bardzo staranna reżyseria, w połączeniu z doskonałą (50-ciu członków liczącą) orkiestrą, dały duży efekt.

Wileńskie niedźwiedzie ze „Smorgonji” mimo kryzysu, humor mają. Dzieli się nim z radiosłuchaczami w ostatnią sobotę każdego miesiąca, zdo bywając coraz więcej zwolenników i amatorów tych audycji.

„Wesoła fala lwowska” nr. 32 bez-

wątpienia zaskarbiła sobie ogromną wdzięczność u żołnierzy K. O. P.-u, którym była ofiarowana. Dobry pomysł w dobrym zrealizowaniu dowiódł, że Lwów kresowe miasto, ma zrozumienie i uznanie dla ciężkiej, niebezpiecznej, pełnej poświęcenia służby tych szarych, skromnych obrońców naszych granic. Zaś fala nr. 33 p. t. „Wesoły bilans 1933-go r.” składała się z powtórzonych — rzeczywście dobrych — numerów z calorocz nego dorobku. — Niejako dalszym jej ciągiem, była audycja sylwestrowa nadawana w nocy, łącznie z programem stacji warszawskiej i poznańskiej. Jednak humorem, dowcipem i wykonaniem Lwów przewyższał obłe te rozgłosie.

r. R.

Z SALI SĄDOWEJ

Łapówki czy gościna

Lwów, 3 stycznia

Czasy się zmieniają a z nimi zmieniają się i zwyczaje. Gdy przed wojną komisarz kontroli skarbowej z Leżajską Jan Stempurski odwiedzał podległe sobie i swej kontroli gorzelnie w Racie, Huczu i w innych ośrodkach gorzelnianych stawiano mu na stole kieliszek wódki, jakąś przekąskę, a gdy bawił cały dzień na odludnej wiosce otrzymywał obiad, czasem kolację. Taki był zwyczaj od lat i nikt się temu nie sprzeciwiał.

Niejednokrotnie dzierżawcy gorzelni narzucali się z korcem kartofli, surówki gorzelnianej i również nikt się temu familijnemu stosunkowi nie dziwił.

Dopiero w r. 1930 przełożony p. Stempurskiego p. inspektor Krzyżanowski o parłszy się na donosach zawiesił za te „familijne” kawały podwładnego komisarza i oddał sprawę do urzędu prokuratorskiego.

W międzyczasie p. Stempurski zaskarżył świadków swego przełożonego i część z nich została już skazana za oszczerstwo.

Wczoraj stanął p. Stempurski przed trybunałem, któremu przewodniczył r. r. Kapeczki, oskarżony o łapownictwo i wymuszanie procentów. W toku rozprawy zeznawało kilku gorzelanych, którzy tę „formę” łapówek, o które oskarżony został p. Stempurski ocenili, jako zwyczaj. Oskarżenie wnosili p. prok. Epler, obronę prowadził dr. Roller.

Sąd po przeprowadzonej rozprawie uniewinnił p. Stempurskiego od zarzutu przyjmowania łapówek i wymuszania tychże, skazał go natomiast na 60 zł. grzywny za przestępstwo skarbowe. Kieliszek wódki, który zwykle pijał przy obiedzie w czasie lustracji gorzelni, pochodził z odbiornika i nie był własnością gorzelni, lecz skarbu.

—o—

Lista przysięgłych

wezwanym na I zwyczajne roki sądu przysięgłych rozpoczynające się dnia 10 stycznia 1934 r.

Lwów, 3 stycznia

1. Bierzyński Emil, em. kapitan, Nabisłaka 19. 2. Biesiadecki Stanisław, em. kapitan, Listopada 36. 3. Brettler Juliusz, właśc. apteki, Zygmuntowska 12a. 4. Brozdowicz Stefan, urz. konc. Małopolska, św. Anny 12a. 5. Bruliński Marjan, inżynier, Listopada 16. 6. Fangor Kazimierz, em. urz. Wojew., Grochowska 51. 7. Dr. Gałuszka Alfred, em. starosta, Lindego 9. 8. Grabowski Zdzisław, urz. Zakł. ub. od wyp., Kochanowskiego 8. 9. Inż. Gross Henryk, em. major WP, Zyblikiewicza 49. 10. Guckler Wiśłocki Władysław, em. radca Policji, Zielona 17. 11. Henek Ludwik, em. major WP, Tarnowskiego 34. 12. Jakubowski Seweryn, em. podkom. PP. Zniesienie, św. Jakóba 11. 13. Jakubsche Edward, em. starosta, Murarska 59. 14. Jamrugiewicz Zygmunt, em. urz. B. G. K., 29 Listopada 95a. 15. Jankowski Włodzimierz, em. kapitan, Kr. Jadwigi 39. 16. Jasieniak Franciszek, urz. Kasy Chorych, Żyżyn-

ska 7. 17. Kościcki Aleksander, em. pułkownik, Niemcewicz 11. 18. Kozakiewicz Adolf, em. podkom. PP., Kurkowa 23. 19. Kromp Edmund, em. kapitan WP, Łw. Dzieci 11a. 20. Kuchar Karol, em. Banku Przemysł., Małachowskiego 2. 21. Link Stefan, prok. Banku cukr., Kłowniczka 4. 22. Łuczkiwicz Jan, skarbn. Banku Polsk., Stryjska 66. 23. Dr. Reiss

Judofobia w Anglii

„Hajnt”, w depeszy Ż. A. T. z Londynu, donosi o odezwie, z którą organ Żydów angielskich „Jewish Chronicle” zwrócił się do rządu angielskiego, prosząc, aby

— zastosował on energiczne środki przeciw propagandzie przeciwydowskiej, która przybiera w Anglii niebezpieczne formy.

Aby pobudził rząd angielski do tego kroku.

Edward, em. radca Dyr. Las. P., K. Boczkowskiego 25. 24. Dr. Rosenbusch Dawid, em. insp., Sykstuska 58a. 25. Schweitzer Henryk, urz. konc. Małopolska, Tarnowskiego 72. 26. Seyfarth Ludwik, zast. Dyr. Z. U. P. U., J. Strze- mie 9. 27. Skorny Jan, urz. B. G. K., Kwiatkowska 24. 28. Wiśłocki Jan, urz. M. K. O., Grochowska 53. 29. Witkowski Tadeusz, em. inż. kolej., Głębocka 14. 30. Mr. Zawistowski Tadeusz, ref. Dyr. Las. Państw., Kurkowa 44.

PRZYSIEGLI Z LISTY DODATKOWEJ

1. Bazał Antoni, em. urz. B. G. K., Bielowskiego 6. 2. Łapiński Marjan, em. kom. P. P., Szymonowiczów 5. 3. Rischka Stefan, em. major, Warneńczyka 14. 4. Rogoyski Tadeusz, urz. Wojew., Akademicka 23. 5. Rokicki Tadeusz Jan, em. porucznik, Gródecka 131. 6. Solski Tadeusz, prok. B. G. K., Filipówka 2. 7. Studencki Jerzy, urz. Banku Rolnego, Własna Strzecha 11. 8. Szafran Tadeusz Adam, em. kapitan, L. Sapiehy 61. 9. Switkowski Józef, em. urz. Rektor. Uniw., św. Marka 5. 10. Tapkowski Michał, prok. Banku Hipot., M. Reja 10. 11. Wiliński Karol, em. porucznik, Kętrzyńskiego 11a. 12. Wondrausch Tadeusz, sekr. W. S. H. Z., św. Zofii 50. 13. Wróbel Tadeusz, inżynier, 3-go Maja 11. 14. Zaborski Stanisław, adj. G. K. O., Murarska 48. 15. Zajackowski Józef, em. porucznik, B. Głowackiego 11.

Skon ś. p. J. Litwinowicza

Wczoraj po dłuższej i ciężkiej chorobie zmarł we Lwowie b. prezes b. Klubu Gospodarczego w Radzie Miejskiej, a prezes lwowskiej kongregacji kupieckiej i wiceprezes Izby Handl. Przemysłowej, ś. p. Józef Litwinowicz, właściciel sklepu tekstylnego we Lwowie.

Zmarły był doniedawna jednym z najczynniejszych działaczy B. B. na terenie Rady Miejskiej i z jego ramienia był prezesem dawnego Klubu Gospodarczego. Wskutek ostrych konfliktów z p. Drojanowskim, która do szczytu doszły podczas znanej dymacji tego ostatniego, pozycja ś. p. Litwinowicza została zachwiana i w rezultacie usunął się on w zupełności z życia politycznego. Fakt ten komentowano powszechnie jako likwidację wpływów sanacyjnych sfer mieszczańskich na sprawy samorządowe we Lwowie. Z nazwiskiem zmarłego przewodcy tego odłamu mieszczaństwa łączy się też zupełnie klęska grupy mieszczaństwa lwowskiego, która związała się z B. B. Jak wiadomo Klub Gospodarczy został zlikwidowany, a w jego miejsce powstał t. zw. Klub Społeczny, w którym sanacyjni mieszczaństwo nie odgrywają już żadnej roli.

—o—

Dr. Józef Sochański

lekarz

zaopatrzoney św. Sakramentami, zmarł dnia 3-go stycznia 1934 r., w 80 roku życia.

Wyprowadzenie zwłok z ulicy Piłsudskiego 1. 2 na cmentarz Łyczakowski do grobowca familijnego nastąpi w piątek, dnia 5-go stycznia b. r., o godzinie 3-ej popołudniu.

Nabożeństwo żłobne odprawione zostanie w kościele OO. Bernardynów w piątek, dnia 5-go stycznia b. r., o godzinie 9-ej rano.

10052

Syn, Brat i Rodzina.

Zakład Pogrzebowy Juliana Kurkowskiego we Lwowie, Sobieskiego 12.

Chcesz pomóc w walce z największym wrogiem ludzkości?

Kup nalepkę przeciwgraniczną

DARMO

Opieka nad umysłowo chorymi

Sprawa szpitalnictwa była oddawna bolączką naszych samorządów. Zwłaszcza w miejscowościach bardziej odległych od większych miast ludność jedynie w szpitalach mogła znaleźć zarówno opiekę lekarską i należyte leczenie, jak przede wszystkim odpowiednie warunki higieny i czystości. Jeżeli jednak do chwili obecnej sprawa szpitalnictwa nie jest jeszcze uregulowana dla braku odpowiednich po temu środków materialnych, co ze względu na czasy kryzysowe jest całkiem zrozumiałe, to znacznie gorzej przedstawia się to tam, gdzie chory wymaga specjalnej opieki i leczenia.

Wzemy dla przykładu zakłady dla chorych umysłowo. Jasną rzeczą jest, że chorzy ci wymagają nie tylko leczenia wyłącznie szpitalnego, gdyż kuracja domowa jest zazwyczaj bezskuteczna, ale że leczenie to musi odpowiadać specjalnym wymaganiom. Lekarz musi być specjalistą, personel liczny i również specjalnie wykształcony, a że leczenie trwa nieraz miesiące i lata, nieraz ze skutkiem ujemnym, przeto szpitali tych właściwie powinno być stosunkowo znacznie więcej, aniżeli szpitali zwykłych.

Tymczasem ze względu właśnie na wyższe koszty utrzymania jest ich u nas bardzo mało, a pewno mniej, niżby należało. W całej Polsce szpitali dla umysłowo chorych jest 37 oraz 13 oddziałów specjalnych przy szpitalach zwykłych, razem 50 tego rodzaju zakładów. Łóżek w powyższych szpitalach i oddziałach jest łącznie 13.350, z tego na m. Warszawę przypada 619 (co stanowi 4,6 procent ogólnej liczby; strasznie mało! przyp. zec) na woj. centralne bez m. Warszawy — 2.605 (19,5 proc.), na wschodnią — 414 (3,1 proc.), na zachodnią — 7.610 (57 proc.) i na południową — 2.102 (15,8 proc.).

Na jeden szpital w Polsce wypada 267 łóżek przeciętnie, w Warszawie — 88, w woj. centralnych — 224, we wschodnich — 54, w zachodnich — 573 i w południowych — 305. Chorych łącznie w szpitalach liczone 14.836, tj. więcej, aniżeli łóżek. Najlepiej świadczy to o przepełnieniu tych zakładów i o nie przystosowaniu do rzeczywistych potrzeb. Pod tym względem woj. zachodnie wyróżniają się korzystnie, ponieważ tylko tam liczba łóżek jest większa od ilości miejsc, względnie łóżek, wszędzie gdzie indziej panuje wyraźna prze-

pełnienie. Wprawdzie i w woj. wschodnich stosunki są podobne, ale wynika to prawdopodobnie stąd, że o chorych tych mniej się tam trzeźwo, liczba bowiem łóżek jest stosunkowo zamała w stosunku do ludności.

Z ogólnej ilości 14.836 chorych (w tym 7.821 mężczyzn i 7.015 kobiet) na m. Warszawę przypada 5,9 proc. (970 chorych), na woj. centralne bez Warszawy — 21,2 proc. (3.139), na wschodnie 2,2 proc. (323) na zachodnie — 50,2 proc. (7.454) i

na południowe 20,5 proc. (3.050 chorych). Ogółem w całej Polsce jedno łóżko w szpitalach dla chorych umysłowo przypada na 2.407 mieszkańców, przyczem w m. Warszawie — na 1.902, w woj. centralnych — na 4.719, we wschodnich — na 13.478, w zachodnich na 595 i w południowych na 4.070 mieszkańców. W Polsce jest czterech mniej szpitali dla umysłowo chorych aniżeli ich być powinno, jeżeli wziąć za podstawę stosunki w woj. zachodnim.

Z. K.

Ile dostaną Codos i Rossi za swój brawurowy lot?

Kiedy francuscy lotnicy Codos i Rossi pobili w sierpniu 1933 światowy rekord długości lotu w linii prostej, przebywając przestrzeń ponad 9.100 kilometrów, — francuskie ministerstwo lotnictwa przyznało im nagrodę w wysokości 1 miliona franków.

Nagroda ta miała być wypłaconą

31 grudnia, o ile do tego czasu rekord ich nie zostanie pobity.

Jak się jednak pokazuje, ów milion franków redukuje się do skromnej stosunkowo sumy 247 tysięcy, całą resztę bowiem pochłonęła kosztą tego lotu oraz konstrukcji samolotu. Na każdego ze śmiałych lotników wypadnie zatem zaledwie po 123.500 franków, co jest sumą bardzo skromną, — w stosunku do wspaniałego rekordu, wymagającego olbrzymiego wysiłku fizycznego.

—0—

Potwór z Loch Ness

Sprawa przedhistorycznego potwora w jeziorze szkockim Loch Ness nie przestaje interesować opinii publicznej w całej Anglii.

Obecnie jeden z funkcjonariuszy komisji rybackiej złożył obszerny oficjalny raport w tej sprawie. Miał on sposobność obserwować tego potwora przez dłuższy czas i podaje, że ma on olbrzymią podługą głowę, osadzoną na długiej szyi, — na grzbiecie zaś ośm jednakich wysokich guzów, rozmieszczonych w odstępach około 70 centymetrów. Skóra potwora jest czar-
na.

Informacje te potwierdził w zu-

pełności i drugi funkcjonariusz, który potwora widział na własne oczy.

KURJER SPORTOWY

Skoda i Warta w finale mistrzostw Polski

Wyznaczony na 7 stycznia półfinałowy mecz bokserki o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy Skodą a Rowerą stanisławowską prawdopodobnie nie dojdzie do skutku. Rowera bowiem nie chce sprządać Skody do Stanisławowa, gdyż jest to związane z dużymi wydatkami, które

się nie dadzą pokryć. Z drugiej strony Skoda nie zgadza się również na sprowadzenie Rewery do Warszawy z tych samych względów. Przypuszczalnie więc Rowera, która jest gospodarzem zawodów, odda punkty bez walki. W tym ostatnim wypadku do finału zawodów doszłyby Skoda i Warta poznańska.

Jak się dowiadujemy, I. K. P. postanowił zrezygnować z odwołania się do Polskiego Związku Bokserki w sprawie przyznania Skodzie zwycięstwa wal-
kowem.

—0—

Warszawa i Kraków odrzuciły propozycję Berlina

Berliński Związek Piłkarski zwrócił się do Warszawskiego Związku Piłkarskiego i Krakowskiego OZPN, z propozycjami rozegrania międzymiastowych spotkań Warszawa — Berlin i Kraków — Berlin. Zarząd warszawskiego OZPN, propozycję odrzucił ze względu na zamknięcie sezonu piłkarskiego w stolicy.

Zarząd krakowskiego OZPN, uchwalił odpowiedzieć Związkowi niemieckiemu, że propozycji jego tak długo nie rozpatrzy, dopóki nie otrzyma satysfakcji, jakiej domagał się od Związku niemieckiego w r. 1930 z powodu zerwania zawartego już kon-

traktu co do rozegrania międzymiastowego meczu Kraków — Berlin w Berlinie.

Łyżwiarska reprezentacja ZSSR. w Zakopanem

Do Zakopanego ma przybyć w najbliższym czasie łyżwiarska drużyna Rosji sowieckiej. Będzie to pierwszy występ łyżwiarzy sowieckich na terenie zagranicznym.

—0—

Zarząd ILKS Czarni we Lwowie zawiadamia, że Zwyczajne Doroczne Walne Zebranie członków Klubu odbędzie się 18

bm. o godzinie 19 w lokalu Klubu przy ul. Miecznickiego 17. W razie braku quorum — bez względu na ilość członków — Walne Zebranie odbędzie się o godz. 19.30.

**Daj grosz
na L.O.P.P.**

AUDYCJE RADJOWE

Czwartek, dnia 4 stycznia 1934 r.

PROGRAM STACJI LWOWSKIEJ

7.00 Audycja poranna, 11.50 Program na dzień bież. i komunikaty, 11.57. Sygnał czasu i hejnał, 12.05 Koncert orkiestry salowej, 12.35 Wiadomości meteor. 12.38 D. c. muzyki salowej, 15.25 Lwowska Giełda zbożowa, 15.30 Wiadomości gospodarcze, 15.40 Muzyka przyjemna (płyty) 16.00 Zagadki muzyczne, 16.15 D. c. muzyki z płyt, 16.55 Recital fortepianowy Edwarda Steinberga, 17.45 Płyta wokalna 17.50 Program na dzień następny, Sylworum i repertuar Teatrów, 18.00 Odczyt „Co o sporcie młodzieży myślała władza szkolna” wygł. p. M. Krawczyk, 18.20 Słuchowisko „Jutrznia mazurska na gody” p/g Karola Małka, 19.00 „Aktualne sprawy kobiece” 19.12 Rozmaitości i płyty, 19.25 Odczyt aktualny, 19.40 Komunikat śniegowy, 19.43 Trans. z Krakowa, Katowic, Wilna, Łodzi, Poznania i Warszawy, Komunikat śniegowy, 19.55 Komunikaty, 20.00 Muzyka lekka w wyk. orkiestry P. R. 21.00 Skrzynka techniczna, 21.15 D. c. muzyki lekkiej, 22.00 Retransmisje ze stacji zagranicznych, 23.00 Komunikaty, 23.05 — 23.30 D. c. retransmisji ze stacji zagranicznych.

JEFFERY FARNOL

22

SYGNET SIR RYSZARDA

Tłumaczyła z angielskiego Felicja Zielińska

— Ale, oto jakaś piękna pani patrzy na nas! — zawołała Shuri.

Sir Ryszard spojrzał pośpiesznie i zobaczył Helenę zbliżającą się wzdłuż murawy; prowadziła jedną ręką konia, a drugą trzymała amazonkę. Widząc jej szlachetną postać, jej wdzięczne ruchy, przypomniał sobie w jednej chwili słowa markiza, który porównywał ją do Junony i Minerwy... Ale, co za cud nad cudami! uśmiechała się teraz i w szarych jej oczach był wyraz, który wprowadził Sir Ryszarda w podziw...

Helena przywiązała wierzchowca i podchodząc bliżej patrzyła z tą samą niezwykłą dobrocią.

— Pan więc nie jest pijany, Sir Ryszardzie? — rzekła wreszcie.

— Za wcześnie jeszcze — odpowiedział, ale Helena zaśmiała się i potrząsała głową.

— Lecz kto, albo co to jest? — zapytała dotykając szpicrutą jego płaszcz, pod którym siedziała ukryta mała cyganka.

— Elf, proszę pani, który odważył się przekroczyć granice Sir Johna Parreta.

— I to powód, dla którego pan zbił rządcę Sir Johna?

— Częściowo.

— A jak się nazywa pański elf?

— Shuri Camlo — lub Lovel.

— Bardzo ładne imię i niezwykłe. Czy mogę zobaczyć pańskiego elfa?

— Pokaż się dziecko — rozkazał Sir Ryszard. — Pokaż się, Shuri i ukłoń pani.

Trochę niechętnie wyszło dziecko z ukrycia i wpatrując się w piękną panią włożyło palec do ust i dygnęło.

— Ładne dziecko! — rzekła pani; siadając na ławce wyciągnęła doń rękę: — Przyjdiesz do mnie, Shuri?

— Nie! — odpowiedziała cyganka, trzymając się kurczowo płaszcza Sir Ryszarda.

— Dlaczego nie, dziecko?

— Bo wolę jego.

— Przynajmniej ma pan jedną wierną wielbiczkę

— A dzieci — wtracił, gładząc loki Shuri — tak samo, jak konie, psy i tym podobne stworzenia posiadają rzekomo nieomylny instynkt.

— Doprawdy? — rzekła piękna pani, spoglądając to na niego, to na dziecko. — Powiedz mi jednak Shuri, dlaczego wolisz jego?

— Bo on jest prawdziwym mężczyzną!

— Pocieszna! — zawołała pani. — Oto przemówiła wieczna kobiecość! — Helena roześmiała się tak wesoło, że Sir Ryszard spojrzał na nią zdziwiony

— Mała Shuri, klaszcząc w ręczki patrzyła także zdumiona.

— I panią także lubię, gdy się śmiejesz! — szepnęła, poczem pociągnęła małym, zadartym noskiem.

— Słonina pachnie — rzekła, zaglądając przez okno — smażą słoninę!

— Rzeczywiście!

— Pachnie rozkosznie! — rzekła Lady Helena.

— A ja jestem taka głodna, bracie! — westchnęła mała Shuri.

— I ja także — dodała Helena, spoglądając w stronę Sir Ryszarda, który wzywał już Jonasza.

— Tak, tak, Sir Ryszardzie — przychodził zaraz — odpowiedział wesoły głos, poczem z niskich, lukowych drzwi małego szynku wysunął się jowialny gospodarz. Zobaczywszy Helenę zatrzymał się pełen zakłopotania i długim widelcem dotknął krzaczastej brwi jakby na znak hołdu należnego pięknej damie.

— Chcemy natychmiast zjeść śniadanie. Dawaj

szynkę, słoninę, jajka, kawę, wszystko, co masz, Jonaszu.

— Czem chata bogata tem rada, Sir Ryszardzie, ale stara karczma pod „Czarnym koniem” nie jest przygotowana do ugoszczenia wytwornego towarzystwa. Moja Marynia sprząta dopiero izbę.

— Będziemy więc jedli w ogrodzie wśród kwiatów.

— Zaraz państwu służę, Sir Ryszardzie, proszę iść do ogrodu, wielmożna pani będzie także łaskawa.

— Chodźmy więc — rzekła Helena, podając rękę Shuri.

I z małą cyganką udali się oboje do ogrodu, gdzie kwiaty napełniały powietrze swoją słodką wonią.

ROZDZIAŁ IX.

Opisuje śniadanie „al fresco” i sygnet

W cienistym kącie małego ogródka stała altana. Shuri zobaczyła ją zaraz; roześmiała się, podskoczyła radośnie i chwytając jedną rączką Helenę, a drugą płaszcz Sir Ryszarda, pociągnęła ich w stronę zaciszniejszego miejsca. Wkrótce zjawił się Jonasz i z jowialnym uśmiechem postawił przed nimi naładowaną tacę.

— Niech Bóg ma państwo w swej opiece — rzekł — rzadko kiedy spotyka mnie zaszczyt goszczenia pana wielmożnego i jego panią; ale pan Sir Ryszardzie częstował nowego rządcę Sir Johna tak serdecznie, jak tylko można — powiadam więc niech P. Bóg ma pana w swej opiece i pańską panią także! Battleby jest twardym człowiekiem — takim, jak sam John Parret. To szczęście dla mnie i dla mojej Maryni, że wielmożny pan jest naszym dziedzicem.

— Czy naprawdę tak sądzisz, Jo, a dom ten wali się i rozpada. — Sir Ryszard westchnął, potrząsając boleśnie głową. — Dzierżawcy Sir Johna lepsze mają mieszkania.

(Dalszy ciąg nastąpi)

SZKOŁA KOSMETYCZNA

„Nowoczesna”, Artymińskiego, Warszawa, Nowy-Swiat 26, tel. 606-42

daje prawo otwarcia gabinetu. Kurs czteromiesięczny. Początek 25 stycznia. Wszelchstronne nauczanie kosmetyki. Nauka przyrządzania kosmetyków. Wykładają wybitni lekarze specjaliści. Ułatwienia mieszkaniowe. Programy bezpłatne. 2706

PRYMARJUSZ

Dr. A. BLUMENFELD

Choroby skór, włosów, kosmetyka lekarska, choroby weneryczne 1077
LWÓW, ulica KLEMENTYNY TAŃSKIEJ 1

Kolporterzy

do sprzedawania nowego dziennika mogą się zgłosić. Wysoka prowizja. —

Zgłoszenia: Kraków, ul. Florjańska 1. 8, I. piętro od godz. 4—5 popoł. 30388

WOŁKOWYSKI
LWÓW, KOPERNIKA 5 Telefon 95-97
Lata od 18 zł. — Wózek dziecięcy od 32 zł. — 606

Nowość warty chrześcijański sklep **POMONA** Lwów, pl. Bernardyński 10. tel. 30-86 (naprzeciw Hotelu Krakowskiego) poleca po cenach możliwie najniższych: Owoce, cukry — delikatny — marynaty i przetwory owocowe, jarzynowe oraz rybne. Specjały wiejskie, kolonialne i inne artykuły pierwszej potrzeby domowej. 2566

HERBATA RIEDLA
Aromatyczna, clemno naciągająca o wyborowym smaku
CEJLOŃSKA: w cenie zł. 1.40 - 4.50 za 10 dk.
CHIŃSKA: w cenie zł. 1.40 - 8. „ „

CENTRALA: ul. RUTOWSKIEGO 3.
2346 **FILJE: ul. Gródecka 74 i pl. Unji Brzeskiej 5.**

J. MIKODA
Atelier Mody Męskiej przypomina Swojej P. T. Klienteli, że po przeniesieniu Zakładu na pl. Akademickim 1. l. p. posiada na składzie bogaty wybór żurnali i czasopism. Wykonawie artystyczne. Urzędnikom państwowym, samorządowym i prywatnym udziela się kredytu.
2383 **Atelier Mody Męskiej, Pl. Akademicki 1. l. p.**

ENSEMBLE 272
świata artystycznego i literacko-dziennikarskiego
ATRAKCYJA
2 orkiestry na 2 salach
Osobna sala do bridge'a

tapczany
T. KYSIAK I SYNOWIE
LWÓW
PLAC SŁOŁKI
nr 4 TEL. 40-09

Każy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia biurowe do 10 wyrazów 50 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 50 gr.

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr.

Interesy handlowe

Ramy stylowe
do obrazów, najnowsze wzory zagraniczne, kornisze do okien wykonuje specjalista H. Koterba Lwów Klem. Tańskiej 1. 2521

Potaniały
karnisze modne od zł. 4. Ramy do obrazów i robót ręcznych. Szyby i lustra szlifowane. — Osterman, Lwów, Piłsudskiego 11 obok Asnyka, tel. 65-86. 1833

Dobry pomysł
wymaga pieniędzy celem zrealizowania go: przedsięwzięcie starego znielężnialego właściciela potrzebuje młodego sprężystego kielownika — spółnika — dzierżawcy. I pieniądze i młodych przedsiębiorczych spółników znajdziesz najłatwiej zapomocą drobnego ogłoszenia (do 10 słów 50 groszy) w niniejszej rubryce. 23750

Wózek
dla dziecka w dobrym stanie kupię. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Wózek”. 10010

Kupię

Nie kupisz
nigdzie używanych mebli, ubrań obuwia i sprzętu sportowego, fortepianu, aparatu radiowego, domu, parceli itp. tak korzystnie jak zapomocą drobnego ogłoszenia w niniejszej rubryce — 10 słów 50 groszy.

Kupię
używany tokarnię do żelaza 1 m. toczenia. Zgłoszenia: Dmuchański Lwów, Kochanowskiego 33. 10029

Owocarnia
mleczarnia dobrze prosperująca zaraz do odstąpienia. Listy „Kurjer”. Lwów Zimorowicza 10 pod „900 zł.” 10009

Dzennik Ustaw
rok 1920 tylko kompletny kupię. Abrahamicki, Lwów, Ujejskiego 4 l. p. 10048

Sprzedam

Fortepian
Fritz wypożyczę lub sprzedam Lwów „Cz. 5. m. 4. (boczna Piłsudskiego) 3038

Nie wyrzucajcie
Swoich Pieniędzy, kupując tandetę sklepową lecz wprost w źródła. Firma SANDKER wytwórnia mebli i tapicernia Leona Sapiehy 34, poleca swe wyroby suszone na własnej suszarni i pierwszorzędnego gatunku. Sypialnia, Jadalnia, Salony, Pokoje męskie, urządy kuchenne, Ołmany, Bufalki, Krzesła, Tapczany i wszelkie inne wille najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych spłat. — Uwaga! Każy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli. Uwaga na firmę SANDKER Lwów, L. Sapiehy 34. 242

Mężusiu
kupimy sobie nowe meble a te co mamy, oraz niepotrzebne sprzęty ze strychu sprzedamy po dobrej cenie zapomocą ogłoszenia w Kurjerze (10 słów 50 gr.) w tej rubryce.

Pianino
tanie fortepian „Wirth” 850 sprzedam. Skleniarski Lwów, Konernika 26. 30303

Sprzedam
nawet na Łobzowie, tanio Wiadomość: Józef Surma, Kraków, ul. Kołłataja 8. 10050

Dryling
Bittnera 12x12 500 bezkurkowy znakomicie strzelający do sprzedania. Oglądać można od 12—1 pól. Lwów Sapiehy 5 l. p. drzwi 3 tel. 44-03. 10027

Mieszkania

2 pokoje
z kuchnią do wynajęcia Lwów Chmielowskiego 9, zgłoszenia od 10—11 i od 2—4. 30378

JAK OGŁASZAĆ —
TO W „KURJERZE”

Zamienię

stancję na dozorówkę karaz Zgłoszenia pod „Porozumienie” Adm. Kurjer Lwowski Lwów, Zimorowicza 10. 30356

2 panie
poszukują 2 pokoje zaraz nieumeblowane, gaz, użycie kuchni. Okolica Politechniki lub 1 umeblowany drugi nie. Odpowiedź administracja Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Inteligentne” 30357

Regularnie płaci
mi nareszcie czynsz lokator którego znalazłem przez drobne ogłoszenia w Kurjerze (10 słów bezpłatnie) w tej rubryce.

2 pokoiki
kuchnia, słoneczne, ogród warty. Czynsz 50. Koniec ul. Listopada, 5 min. od tramwaju Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Słoneczne — zaraz” 10018

3 pokoje
kuchnia słoneczna zaraz do wynajęcia. Lwów — Wólka Pańska 14 10022

Zamienię
pomieszczenie za dozorówkę karaz. Zgłoszenia pod „W zamian” Adm. Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. 10044

Dziewczyna
domowa przyjmie posadę pokojowej, do dziecka. — Zgłoszenia pod „Pracowita”. Adm. Kuriera Lwów Zimorowicza 10. 10045

Pokoje umebl.

Elegancki
frontowy oddzielny pokój, telefon, Lwów Zyblikiewicza 20/8. 10020

Pokoju
solidnie umeblowanego (konieczne biurko w śródmieściu, wejście z klatki lub przedpokój w domu chrześcijańskim poszukuje. Ewentualnie z utrzymaniem. Oferta sub „Henryk” do Adm. Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10. 10017

Pokój

umeblowany ewentualnie utrzymanie Lwów, Damagala wiczów 9. m. 6. boczna Ochronek. 10012

Pokój
z osobnym wejściem wygodnie urządzone, z utrzymaniem albo bez, jednemu lub dwom panom odnajmie. Lwów Sapiehy 87 drzwi 2 10016

Pokój
komfort, osobne wejście 1—2 osobom, utrzymanie, bez — zaraz. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Tani komfort”. 1004

Pokój
komfortowy osobne wejście, Lwów św. Jacka 5. l. p 10021

Pokój
umeblowany frontowy słoneczny Lwów Petryńskiego 4. II p. drzwi 7. 10038

Pokój
kuchnia 30 zł. Lwów Batorego 28 II, m. 12. 10039

Inżynier
poszukuje pokoju niekrepującego, najchętniej u samotnych. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Spokój” 10015

Frontowy
pokój jedno — dwuosobowy niekrepujące wejście, smaczny obfity wikt śródmieścia. Lwów Domagaliczów 1. 4. parter. 10040

Lwów
Ziemalkowskiego 4 parter (boczna Badenkiej). Jedna lub dwa pokoje frontowe umeblowane od 1 stycznia dla osób na stanowisku do wynajęcia. Wchód zupełnie niekrepujący spokój. Wiadomość od 1—3-ciej lub 7-ma wieczór. 30358

Pokój
z komfortem, ciepły na dwie osoby z całym utrzymaniem od zaraz Lwów Koszyńska 1. drzwi 5. 30281

Dwuosobowy

pokój dla panów lub pań. Lwów Piekarska 39/II. 3033

Duży pokój
słoneczny zaraz do wynajęcia Akademicka 22, l. p. drzwi 8 tel. 35-43. 3036

Pokój
z użyciem kuchni do wynajęcia Lwów ul. W. Dzieci 3, m. 11. 30377

Umeblowany
słoneczny pokój z klatki Lwów, Piekarska 49/II m. 3. 12-3 popoł. 10014

POPIERAJMY WYTWORCZOSC KRAJOWA!

Ślusarze

ZAKŁAD
instalacyjny i wytwórnia ślusarska oraz konserwacja urządzeń wodociagowych Bronisława Millera, Łyczakowska 15. tel. 71-61 5306

SPAWANIE
gazem, oraz wszelkie roboty ślusarskie wykonuje E. Kozłowski Rycka 11. telefon 64-93 5088

LAZIENKI
klozety, umywalnie i wszelkie reperacje wykonuje J. Kawalec Koralka 5. Tak instalacje wodociagów i gazu. 5087

ŚLUSARSKIE
roboty wszelkiego rodzaju przyjmuje Hasiowicz pl. Re-nedyktyński 2 5091

Blacharze

BLACHARSKA
pracownia artystyczna oraz warsztaty M. Bendla, Wronowskich 6. — poleca się. 5012

PRACOWNIA
wyrobów metalowych i zakłady blacharskie Zygmunta Popiela ul. Franciszkańska 10 tel. 64-30. 5032

Pokój

dla akademik Lwów Diagona 7 drzwi 7, II piętro. 30379

Mój pokój
jest stale zajęty od czasu jak nauczyłem się poszukiwać sublokatora zapomocą drobnych ogłoszeń w Kurjerze (10 słów bezpłatnie).

Śródmieście
25 zł. niekrepujący pokój Lwów Mochnackiego 9 m. 7. 10046

Pokój
dla studentów — utrzymanie — bez. Lwów św. Zofii 4/6. 30376

Różni

LWOWSKIE

Konserwatorium Muzyczne im. Karola Szymanowskiego Bohleskiego 4. telefon 57-98. Wnisiw na II. północne szkolne 5016

WINA
wronowa od 3 zł butelka, poleca W. Głowik — Lwów, Sobieskiego 32. 5326

FARBY
laktery, pendzle, szczotki — najtaniej poleca Edmund Kroczyński, Lwów, Zyblikiewicza 35. 5307

Fryzjerzy

DAMSKI
salon fryzjerski Aleksander Gółobow, Akademicka 3. Filja: Sapiehy 26 — poleca się wytw. Klienteli. 5038

FRYZJERSKI
salon, męsko-damski poleca się P. T. Publiczności. Józef Gering Stryska 76, Domy mieszkalne 5293

PIERWSZORZĘDNY
męsko-damski Salon Fryzjerski Józef Tlappa ul. Łyczakowska 17 — poleca się P. T. Czytelnikom Kurjera. Wykonuje również charakterystyczne na przedstawieniach amatorskich. 5047

